

6

TURISME

RESUM

L'any 2020 està marcat per l'esclat de la pandèmia del coronavirus a l'àmbit mundial. Les mesures sanitàries que els governs hagueren de prendre per fer front a la crisi sanitària afectaren directament l'activitat turística, ja que s'imposaren restriccions de mobilitat a la majoria de països. La pèrdua de confiança i la incertesa de l'evolució futura també afectaren negativament l'afluència de visitants.

En aquest escenari, el turisme d'origen estranger presenta els descensos més negatius i fa que el mercat espanyol incrementi significativament el pes en el volum turístic global de les Illes Balears. Com es veurà en els diferents apartats, les Pitiüses i Mallorca pateixen el daltabaix més greu, mentre que Menorca, amb més presència del turisme nacional, és l'illa amb els decreixements més suaus.

Les Illes Balears han registrat un total de 3,1 milions de turistes el 2020, pels 16,4 milions del 2019, la qual cosa implica una afluència de només una cinquena part. El turisme estranger s'ha enfonsat i només ha vingut un de cada 10 turistes que ho feren el 2019. El turisme domèstic, tot i que també retrocedeix a causa de la crisi sanitària, es queda més o menys a la meitat (-51,2 % de variació). Aquestes caigudes són les més fortes en comparació amb la resta de comunitats del conjunt de l'Estat, on els residents a l'estranger redueixen les visites un 77,3 %, fins als 19 milions de turistes. Fruit d'aquest daltabaix, les Illes Balears cauen a la coa com a receptores de turisme estranger entre les regions considerades turístiques.

L'estada mitjana dels turistes s'ha allargat el 2020 respecte del 2019 més o menys un dia (un 14,7 % més), la qual cosa s'ha esdevingut per una caiguda del nombre de turistes més forta que la del total d'estades (-78,6 %), les quals se situen en 17,8 milions. Novament, són les estades dels turistes estrangers (-85,5 %) les que més llastren el global, atès que les dels espanyols cedeixen un 42,5 %. Des de la perspectiva de l'estacionalitat, la crisi sanitària ha afectat amb més gravetat els mesos de temporada mitjana alta (-80,4 %), tot i que el nombre de nits de temporada mitjana baixa també ha minvat (-69,1 %), i ha incrementat així el pes d'aquesta segona fins a una quarta part del total.

Quant a la composició, s'ha donat un transvasament des dels allotjaments de mercat, especialment des dels hotels i similars, cap als de no mercat. A més, el motiu d'oci o vacances ha cedit pes en favor dels motius de treball o negocis. També s'ha donat un daltabaix en la contractació de paquet turístic.

La despesa turística total ha seguit una evolució semblant a la del nombre de turistes, minva un 83,9 % i se situa en els 2.657 milions d'euros. La despesa per persona cau per davall dels 1.000 euros i cedeix un 13,7 % respecte del 2019. La despesa diària es manté per damunt dels 100, però respecte de l'any anterior decreix una quarta part.

A Mallorca, que acull dos terços dels turistes, tot just arriben un 20 % dels visitants del 2019. Com a la resta d'illes, el decreixement del turisme espanyol no ha estat tan intens com el del mercat internacional. La despesa turística minva en una proporció semblant, però la ràtio per persona continua sent la més alta de tot l'arxipèlag.

Menorca puja el pes en el nombre de turistes sobre el total de les Illes Balears en la mateixa quantia que baixa el de Mallorca, i se situa en el 14 %. L'illa més oriental presenta la caiguda més suau de tot l'arxipèlag (-70,7 %), gràcies a la contenció en la caiguda del turisme de nacionalitat espanyola. La despesa turística que s'hi ha fet cau un 75,7 % interanual i continua amb les ràtios més baixes.

Les Pitiüses tenen un pes del 20 % quant a nombre de turistes en relació amb el total de les Illes Balears i també perd quatre cinques parts respecte del 2019. El nombre d'estades disminueix un 80,2 % i la despesa turística total ho fa un 84,1 %. La despesa per persona i la diària cauen al voltant d'un 20 %.

Pel que fa als hotels, han patit les reduccions interanuals més intenses tant en el nombre de viatgers allotjats (-87,0 %) com en el de pernoctacions (-90,1 %) en comparació amb altres tipologies. Aquest fet es repeteix a totes les illes. El grau d'ocupació per places del 2002 ha quedat a la meitat del de 2019. Menorca presenta el grau més alt (37,6 %), i les Pitiüses, el més baix (33,7 %). Quant a la rendibilitat del sector hotelier, s'ha mantingut la tarifa mitjana diària, però els ingressos per habitació disponible s'han desplomat fins a la meitat dels del 2019.

Els efectes de la crisi sanitària no han afectat tan intensament el nombre d'empreses del sector turístic en comparació a l'ocupació o a la contractació.

6.1.

INTRODUCCIÓ

Aquest apartat està dedicat a l'estudi de les principals variables turístiques de les Illes Balears desagregant-les, sempre que ha estat possible, per cada una de les illes.

Fonamentalment s'ha estructurat en dos blocs de continguts. El primer està centrat en el punt de vista de la demanda turística i s'analitzen el nombre de turistes, les pernoctacions i l'estada mitjana, així com la despesa realitzada pels visitants, entre altres variables. El segon bloc analitza l'oferta turística i ofereix les magnituds relacionades amb el nombre d'establiments, la planta oberta, nombre de places i les empreses i els ocupats en les branques turístiques.

Quant als criteris metodològics, una gran part de les dades procedeixen de l'Índex, així com de l'*Anuari del turisme de les Illes Balears*. La data d'extracció de les taules de l'Índex és el 16 de maig de 2021, per la qual cosa les dades que es refereixen a l'any 2019 ja estan revisades i actualitzades i són definitives, i les del 2020 encara són provisionals i seran definitives a l'edició de la memòria del CES del 2021.

L'estacionalitat s'ha continuat analitzant considerant la seqüència temporal següent: temporada mitjana alta, de maig a octubre; i temporada mitjana baixa, de novembre a abril.

En aquesta edició de la memòria també s'ha continuat amb el càlcul de l'Índex de Gini per analitzar l'estacionalitat de les

pernoctacions dels turistes. Les dades que s'han tret del Directori d'empreses de l'INE (DIRCE) estan referides a l'1 de gener de cada any. Finalment, a causa de la manca de mostra suficient, alguns resultats desagregats per a totes les illes en edicions anteriors, en aquesta no hi ha la dada disponible corresponent al 2020.

6.2.

L'EVOLUCIÓ DE LES BALEARS EN RELACIÓ AMB LES COMUNITATS AUTÒNOMES COMPETIDORES EN EL SEGMENT DE SOL I PLATJA EN TURISME INTERNACIONAL

Aquest apartat tracta de l'evolució del nombre de turistes internacionals en relació amb les temporades dels anys 2019 i 2020 i amb les comunitats autònomes que l'informe sobre la competitivitat del sector turístic del CES ha definit com a principals comunitats autònomes competidores de les Balears¹, que són Catalunya, les Canàries, Andalusia i la Comunitat Valenciana. Aquestes dades s'han obtingut a partir de l'Enquesta de moviments turístics en frontera (FRONTUR) per als turistes estrangers. Es veu com la pandèmia de la covid-19 ha incidit en el turisme internacional de totes les regions, però de manera especialment destacada a les Illes Balears.

1. Vegeu: CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS (2005). *Informe sobre la competitivitat del sector turístic de les Illes Balears*. Disponible a: <https://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=NTCS0146ZI373&id=373>.

Pel que fa al turisme internacional, Espanya no ha arribat als 19 milions de turistes, cosa que representa un descens del 77,3%. Les Balears, amb 1,7 milions, presenta un descens encara més negatiu, d'un 87,4%. El fet que el descens a les Illes Balears hagi estat més intens que a la resta de l'Estat fa que el pes que representa l'arxipèlag balear sobre el total passi d'un 16% el 2019 a només un 9% el 2020. Catalunya, que és la comunitat autònoma que continua rebent el nombre més alt de turistes estrangers, presenta una reducció del 80,0% i es queda per davall dels 4 milions, un pes sobre el total d'una cinquena part. Les Canàries el 2020 assoleixen el segon lloc en el rànquing per nombre de turistes estrangers. El 2020 l'arxipèlag espanyol més meridional acull 3,8 milions de turistes, amb el decreixement més suau, que malgrat això queda en un -71,2%. Andalusia i la Comunitat Valenciana, amb descensos en el nombre de turistes similars al conjunt espanyol, mantenen el pes dintre del total (aproximadament un 14% per ambdues) (vegeu el quadre I-6.1).

Quant als diferencials de creixement respecte a la mitjana espanyola, destaca el descens més gran de les Illes Balears, com s'ha comentat al paràgraf anterior (-10,1 p. p.). Paral·lelament, Catalunya presenta la segona reducció més destacada (-2,7 p. p.). Andalusia tanca el llistat de comunitats autònomes amb decrements més intensos que la mitjana. Per contra, la Comunitat Valenciana però sobretot les Canàries són les que puguen punts percentuals (4,0 p. p. i 6,1 p. p. respectivament), juntament amb la resta de comunitats autònomes, que es troben 4,7 p. p. per sobre de la variació espanyola (vegeu el gràfic I-6.1).

El fet que els mesos de gener i febrer de 2020, els quals es corresponen a la temporada mitjana baixa, siguin anteriors a l'esclat de la pandèmia fa que la millora dels punts percentuals del pes de la temporada mitjana baixa sigui generalitzat. Així, totes les comunitats autònomes tenen millors comportaments en termes de desestacionalització. La que té el major diferencial són les Canàries, amb 27,4 punts més. A més, les Canàries tenen el percentatge més alt del turisme total internacional en temporada baixa, tot i que cal recordar que la definició dels mesos de temporada baixa realitzada per a les Balears són en realitat els mesos de temporada alta per a l'arxipèlag canari. No obstant això, les Illes Balears, amb un pes de la temporada baixa del 26%, és la regió que menys incrementa el pes (10,8 p. p.). A l'altre extrem, a part del cas canari ja esmentat, hi ha Catalunya, Andalusia i la resta de comunitats autònomes, totes amb increments superiors als 20 punts percentuals en el pes de la temporada baixa respecte del 2019 (vegeu el gràfic I-6.2).

6.3.

LA DEMANDA TURÍSTICA A LES ILLES BALEARS

6.3.1 ANÀLISI DELS PRINCIPALS INDICADORS DE DEMANDA: ESTADES TOTALS, ESTADA MITJANA I TURISTES

6.3.1.1 Estades

El 2020, el total d'estades a les Illes Balears gairebé no ha superat la quantitat de 23 milions, una xifra molt inferior als

més de 109 milions del 2019. Aquest descens implica en termes relatius un decreixement del 78,6 %. De les estades del 2020, 13,2 milions (57 %) corresponen a turistes estrangers, amb un decreixement del 85,5 %. Davant d'aquest daltabaix del turisme estranger, el turisme domèstic, amb 10,2 milions de pernoctacions (el 43 % restant), mostra una mica més de fortalesa, malgrat que també redueix significativament les estades en termes interanuals un -42,5 % (vegeu el quadre I-6.2).

Mallorca acull el 67 % del total d'estades, pel 72,1 % de l'any passat. Amb 15,7 milions, presenta un decreixement insular del -80,1 %, 5,8 punts per davall de la mitjana regional. D'aquestes estades, 10,5 milions (67 %) les han fet visitants estrangers, amb un decreixement del 84,7 % (0,9 punts per sobre de la mitjana regional), i 5,1 milions (33 %) les han fet visitants espanyols, amb un decreixement del 48,4 % (5,8 punts per davall de la mitjana regional) (vegeu el gràfic I-6.3).

Menorca assumeix, amb 3,8 milions, el 16,4 % del total d'estades balears, amb un decreixement interanual del 64,3 % (14,1 punts per sobre de la mitjana regional). D'aquest nombre, 0,8 milions (22 %) són estades de turistes estrangers, amb un decreixement del 87,7 % respecte al 2019 (2,2 punts per sota de la mitjana regional). Els altres 3,0 milions d'estades (78 %) han estat realitzades per espanyols, amb un decreixement de només el 22,7 % (19,6 punts per damunt de la mitjana regional).

Les Pitiüses, amb 3,9 milions d'estades i el 16,7 % del total balear, han experimentat una caiguda del 80,2 % respecte al 2019. D'aquesta quantitat, 1,9 milions (47 %) són estades d'estrangers, amb un decreixement d'un 88,3 % (2,7 punts per sota de la mitjana balear), mentre que els altres 2,1 milions (53 %) d'estades domèstiques cauen un 47,2 % (4,7 punts per sota de la mitjana balear).

6.3.1.2 Estada mitjana

Malgrat els descensos que es donen en el nombre de pernoctacions, l'estada mitjana dels turistes no es veu tan afectada, perquè el nombre de turistes també es redueix amb una intensitat semblant.

El 2020, l'estada mitjana a les Illes Balears se situa en els 7,6 dies, amb una pujada del 14,7 %. L'estada mitjana dels turistes amb nacionalitat estrangera també ha estat de 7,7 dies, amb un creixement d'un 14,9 %, i, pel cas dels espanyols, ha estat de 7,5 dies, amb un creixement d'un 17,7 % (vegeu el quadre I-6.3).

L'estada mitjana a Mallorca ha estat de 7,7 dies (0,1 dies per sobre de la mitjana regional), amb una pujada del 16,2 % (1,6 p. p. per sobre del creixement regional). L'estada mitjana dels estrangers ha estat de 8,0 dies, amb un creixement del 19,3 % (4,4 p. p. per sobre de la taxa regional). Quant al turisme domèstic, l'estada mitjana se situa en 7,2 dies, amb un creixement del 15,1 % (2,5 p. p. menys respecte al creixement regional) (vegeu els gràfics I-6.4 i I-6.5).

Quadre I-6.1. TURISTES DE LES ILLES BALEARS EN RELACIÓ AMB LES COMUNITATS AUTÒNOMES D'ESPANYA COMPETIDORES EN TURISME INTERNACIONAL (2019-2020)

2019

	Total		Temporada mitjana-alta		Temporada mitjana-baixa	
	Total turistes	% sobre el total	Total turistes	% sobre Espanya	Total turistes	% sobre Espanya
Espanya	83.509.151	100%	53.177.634	100%	30.331.517	100%
Illes Balears	13.679.781	16%	11.598.578	22%	2.081.203	7%
Andalusia	12.023.153	14%	7.674.962	14%	4.348.191	14%
Canàries	13.146.862	16%	5.988.237	11%	7.158.625	24%
Catalunya	19.375.153	23%	12.441.913	23%	6.933.240	23%
Com. Valenciana	9.535.495	11%	6.192.372	12%	3.343.123	11%
La resta de CA	15.748.707	19%	9.281.571	17%	6.467.136	21%
				% sobre CA		% sobre CA
				64%		36%
				85%		15%
				64%		36%
				46%		54%
				64%		36%
				65%		35%
				59%		41%

2020

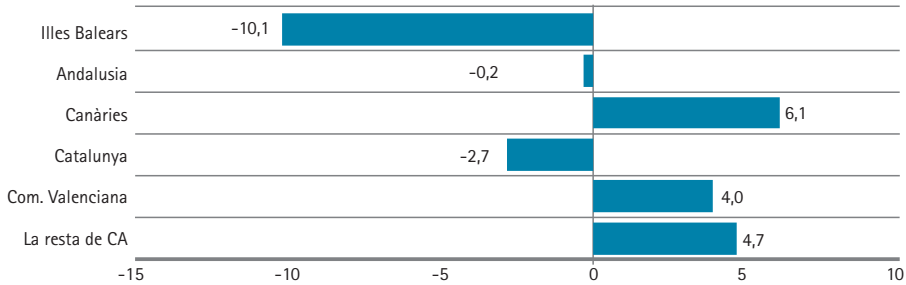
% de variació 2020-2019

	Total		Temporada mitjana-alta		Temporada mitjana-baixa		Total	Temporada mitjana-alta	Temporada mitjana-baixa
	Total turistes	% sobre el total	Total turistes	% sobre Espanya	Total turistes	% sobre Espanya			
Espanya	18.935.215	100%	7.271.960	100%	11.663.255	100%	-77,3	-86,3	-61,5
Illes Balears	1.721.320	9%	1.274.025	18%	447.295	4%	-87,4	-89,0	-78,5
Andalusia	2.700.851	14%	1.060.611	15%	1.640.240	14%	-77,5	-86,2	-62,3
Canàries	3.786.623	20%	687.949	9%	3.098.674	27%	-71,2	-88,5	-56,7
Catalunya	3.871.043	20%	1.479.291	20%	2.391.752	21%	-80,0	-88,1	-65,5
Com. Valenciana	2.542.874	13%	1.206.819	17%	1.336.055	11%	-73,3	-80,5	-60,0
La resta de CA	4.312.501	23%	1.563.265	21%	2.749.236	24%	-72,6	-83,2	-57,5
				% sobre CA		% sobre Espanya			
				38%		100%			
				74%		4%			
				39%		14%			
				18%		27%			
				38%		21%			
				47%		11%			
				36%		24%			
				62%		62%			
				26%		4%			
				61%		61%			
				82%		82%			
				62%		62%			
				53%		53%			
				64%		64%			

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibstat

Gràfic I-6.1.

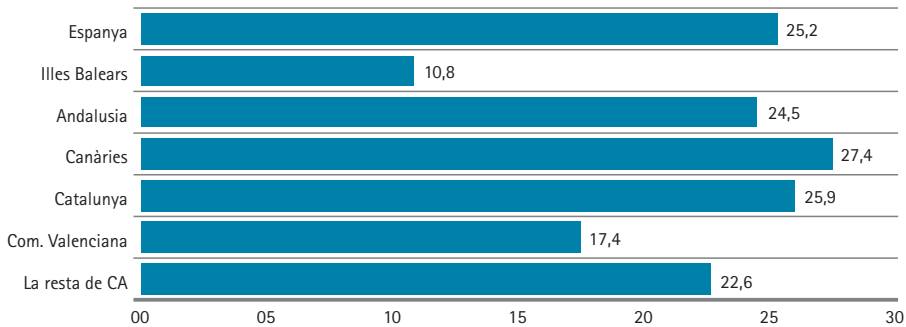
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement dels turistes respecte a Espanya per CA competidores (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.2.

Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per CA competidores (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

L'estada mitjana a Menorca ha estat de 9,0 dies (1,4 dies per sobre de la mitjana regional), amb un allargament d'un 21,5 % (6,5 punts per sota del creixement regional). L'estada mitjana del turisme estranger ha estat de 8,7 dies, amb un creixement d'un 12,8 % (2,4 p. p. per sota del creixement regional), i de 9,1 dies en el cas del turisme domèstic, amb un creixement d'un 30,9 % (12,9 p. p. per damunt del creixement regional).

L'estada mitjana a les Pitiüses ha estat de 6,3 dies (1,3 dies més curta que la mitjana regional), amb un augment de només el 0,6 %. L'estada mitjana dels turistes amb nacionalitat diferent de l'espanyola ha estat de 6,1 dies, amb un decreixement del 3,7 % (18,6 p. p. per sota del creixement regional), i de 6,6 dies en el cas dels espanyols, amb un creixement del 5,8 % (11,8 p. p. per sota del creixement regional).

QUADRE I-6.2. ESTADES DELS TURISTES AMB DESTINACIÓ PRINCIPAL A LES BALEARS PER ILLES I PAIS DE RESIDÈNCIA (2019-2020)

2019

	Total	% per illa	Temporada mitjana alta	% temp. mitjana alta	Temporada mitjana baixa	% temp. mitjana baixa
Illes Balears	109.235.659	100%	91.202.137	83%	18.033.522	17%
Espanya (altres CA)	17.673.915	16%	13.058.397	74%	4.615.518	26%
Estranger	91.561.742	84%	78.143.738	85%	13.418.004	15%
Mallorca	78.754.972	100%	63.516.970	81%	15.238.002	19%
Espanya (altres CA)	9.909.584	13%	6.788.550	69%	3.121.034	31%
Estranger	68.845.390	87%	56.728.421	82%	12.116.969	18%
Menorca	10.740.770	100%	9.929.575	92%	811.195	8%
Espanya (altres CA)	3.866.647	36%	3.289.821	85%	576.826	15%
Estranger	6.874.123	64%	6.639.755	97%	234.368	3%
Eivissa-Formentera	19.739.914	100%	17.755.591	90%	1.984.323	10%
Espanya (altres CA)	3.897.687	20%	2.980.029	76%	917.658	24%
Estranger	15.842.230	80%	14.775.562	93%	1.066.668	7%

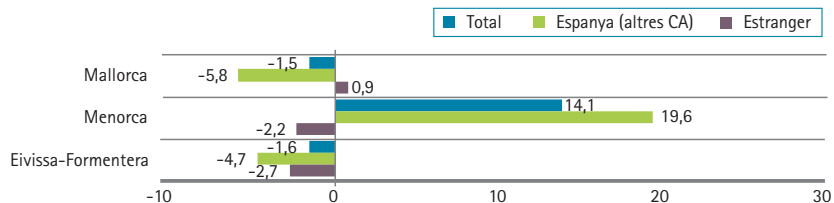
continua

	2020						% de variació 2020-2019		
	Total	% per illa	Temporada mitjana alta	% temp. mitjana alta	Temporada mitjana baixa	Temporada mitjana alta	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa
Illes Balears	23.402.365	100%	17.836.455	76%	5.565.910	24%	-78,6	-80,4	-69,1
Espanya (altres CA)	10.161.216	43%	7.804.200	77%	2.357.016	23%	-42,5	-40,2	-48,9
Estranger	13.241.151	57%	10.032.256	76%	3.208.895	24%	-85,5	-87,2	-76,1
Mallorca	15.656.296	100%	10.962.922	70%	4.693.374	30%	-80,1	-82,7	-69,2
Espanya (altres CA)	5.115.506	33%	3.429.028	67%	1.686.478	33%	-48,4	-49,5	-46,0
Estranger	10.540.789	67%	7.533.894	71%	3.006.895	29%	-84,7	-86,7	-75,2
Menorca	3.830.057	100%	3.443.938	90%	386.119	10%	-64,3	-65,3	-52,4
Espanya (altres CA)	2.987.909	78%	2.646.780	89%	341.129	11%	-22,7	-19,5	-40,9
Estranger	842.147	22%	797.158	95%	44.989	5%	-87,7	-88,0	-80,8
Eivissa-Formentera	3.916.012	100%	3.429.594	88%	486.418	12%	-80,2	-80,7	-75,5
Espanya (altres CA)	2.057.799	53%	1.728.390	84%	329.409	16%	-47,2	-42,0	-64,1
Estranger	1.858.213	47%	1.701.203	92%	157.010	8%	-88,3	-88,5	-85,3

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

Gràfic I-6.3.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de les estades respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

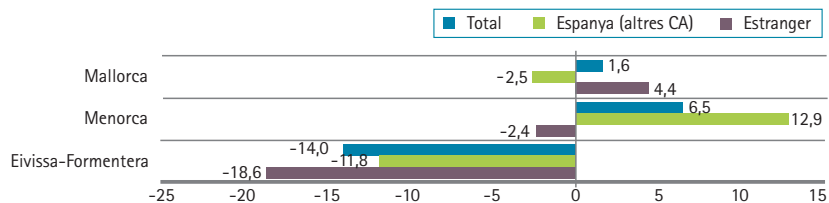
QUADRE I-6.3. ESTADES MITJANES DELS TURISTES AMB DESTINACIÓ PRINCIPAL A LES BALEARS PER ILLES I PAÍS DE RESIDÈNCIA (2019-2020)

	2019			2020			% de variació 2020-2019		
	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa
Illes Balears	6,6	6,8	6,1	7,6	8,0	6,6	14,7	18,5	7,7
Espanya (altres CA)	6,4	6,8	5,4	7,5	8,2	6,0	17,7	19,3	10,8
Estranger	6,7	6,7	6,4	7,7	7,9	7,2	14,9	16,9	11,3
Mallorca	6,6	6,7	6,3	7,7	8,2	6,7	16,2	22,5	7,1
Espanya (altres CA)	6,3	6,7	5,4	7,2	8,0	5,9	15,1	19,5	9,4
Estranger	6,7	6,7	6,5	8,0	8,3	7,2	19,3	23,9	10,9
Menorca	7,4	7,6	5,8	9,0	9,3	7,1	21,5	22,3	23,9
Espanya (altres CA)	7,0	7,4	5,2	9,1	9,5	7,0	30,9	27,7	36,4
Estranger	7,7	7,7	8,1	8,7	8,7	8,0	12,8	13,6	-1,3
Eivissa i Formentera	6,3	6,4	5,5	6,3	6,5	5,5	0,6	1,0	1,0
Espanya (altres CA)	6,2	6,6	5,4	6,6	6,9	5,2	5,8	5,8	-2,5
Estranger	6,3	6,4	5,6	6,1	6,1	6,2	-3,7	-4,9	12,2

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.4.

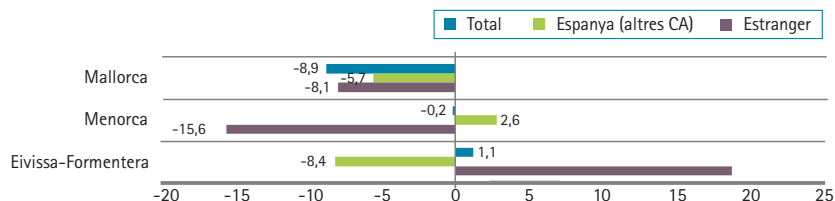
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de les estades mitjanes dels turistes respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.5.

Diferències en punts percentuals de l'increment del pes de les taxes de creixement de les estades mitjanes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total del les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Fronter de l'Ibtestat

6.3.1.3 Nombre de turistes

El 2020, el total de turistes a les Illes Balears ha superat escassament els 3 milions, amb una reducció del 81,3 %, dels quals 1,7 milions són turistes estrangers (56 %), amb un decreixement del 87,4 %. Els 1,4 milions restants (44 %), que són els turistes amb nacionalitat espanyola, presenten també un decreixement del 51,2 % (vegeu el quadre I-6.4).

Mallorca ha acollit el 66,1 % del total de turistes: 2,0 milions. Presenta un decreixement d'un 82,9 % (1,6 punts per davall de la mitjana regional). D'aquests turistes, 1,3 milions són estrangers (65 %), amb un decreixement del 89,3 % (0,2 punts per sobre del creixement regional), i el 35 % són espanyols, amb un decreixement del 55,1 % (4,0 punts per davall del creixement regional) (vegeu el gràfic I-6.6).

Menorca ha acollit el 13,8 % del total de turistes: 425.500. Presenta un decreixement d'un 71,6 % (10,7 punts per sobre de la mitjana regional). D'aquests turistes, 97.000 tenen nacionalitat estrangera (23 %), amb un decreixement d'un 89,1 %

(1,7 punts per sota del creixement regional), i el 77 % tenen nacionalitat espanyola, amb un decreixement del 41,0 % (10,2 punts per sobre del creixement regional mitjà).

Les Pitiüses, que han acollit el 20,1 % del total de turistes, 616.800, presenten un decreixement d'un 80,3 % (1,0 punts per sobre de la mitjana regional). D'aquests turistes, 305.000 són estrangers (49 %), amb un decreixement d'un 87,8 % (0,4 punts per davall del creixement regional). El 51 % de turistes són espanyols, amb un decreixement del 50,1 % (1,0 punt per sobre del creixement regional).

6.3.2. ANÀLISI DE L'ESTACIONALITAT DE LA DEMANDA

6.3.2.1. Evolució del pes de la temporada mitjana baixa sobre el total anual

L'aportació al total anual que té la temporada mitjana baixa (novembre-abril) al còmput anual és un indicador de la desestacionalització del mercat turístic. En aquest apartat s'anitzarà el diferencial del pes del

2020 respecte del pes del 2019. Aquesta magnitud es pot calcular en relació amb les estades o bé amb el nombre de turistes arribats.

Quant a les Illes Balears i en relació amb la millora de l'estacionalitat de les estades, la crisi sanitària de la covid ha conduït a descensos més negatius en la temporada alta que en la mitjana baixa. Així, es dona un increment en el diferencial en punts percentuals del pes en la temporada mitjana baixa, amb una millora de 7,3 punts. Aquesta reducció de l'estacionalitat es dona gràcies al turisme estranger, amb 9,7 punts, atès que el nacional cedeix 3,0 p. p (vegeu el gràfic I-6.7).

Mallorca millora l'estacionalitat de les estades en 10,7 punts, gràcies a les estades tant dels turistes de nacionalitat estrangera (11,0 punts més) com dels de nacionalitat espanyola, pels quals augmenta 1,5 punts percentuals. Menorca millora en termes d'estacionalitat (2,3 punts), amb un increment d'1,9 punts pel que fa a estades d'espanyols i d'un descens de 3,7 punts quant a les estades d'estrangers. Les Pitiüses presenten una millora similar a la de Menorca, ja que augmenta el pes de la temporada baixa 2,5 punts, i aquest fet es dona també gràcies a les estades d'estrangers (1,9 punts), ja que la dels espanyols cau 7,5 p. p.

En relació amb l'anàlisi de l'estacionalitat del nombre de turistes, les conclusions són similars a les realitzades per les estades amb l'excepció de l'illa de Menorca, tal com es veu al paràgraf següent. Així, el pes de la quantitat de turistes que visitaren les Illes Balears els mesos de temporada mitjana baixa augmenta el 2020 uns 9,6 punts res-

pecte del 2019. Novament, l'increment se centra en els estrangers (10,98 p. p.), mentre que els espanyols agreugen l'estacionalitat (-1,7 p. p) (vegeu el gràfic I-6.8).

En relació amb la millora de l'estacionalitat dels turistes per illes, Mallorca ha experimentat una millora de 14,0 punts pel que fa a la temporada mitjana baixa, que és pràcticament la mateixa millora que presenten els estrangers, mentre que els espanyols milloren 3,7 p. p. Menorca està per sota de la mitjana regional pel que fa a la temporada mitjana baixa, amb -0,2 punts i una caiguda dels estrangers de 15,6 punts, compensada en part per la pujada dels espanyols en 2,6 punts. En canvi, Eivissa i Formentera incrementen en termes relatius la temporada mitjana baixa amb un increment del pes d'1,1 punts; amb una millora focalitzada en els estrangers (18,7 punts) i llastrada pels espanyols (-8,4 punts).

6.3.3.2. Índex de Gini de les estades i del nombre de turistes

L'índex de Gini és un coeficient que mesura la concentració d'un conjunt de dades. Pot prendre qualsevol valor entre 0 i 1 i augmenta a mesura que s'incrementa la concentració. Per tant, l'índex de Gini serà igual a zero quan la magnitud de referència es reparteixi per igual a totes les observacions (en el cas, per exemple, del nombre de turistes segons els mesos de l'any significaria l'absència d'estacionalitat). L'altre extrem, si l'índex de Gini pren el valor 1, implica la màxima concentració (tots els turistes es trobarien concentrats en un sol mes i, per tant, l'estacionalitat seria màxima).

QUADRE I-6.4. TURISTES AMB DESTINACIÓ PRINCIPAL A LES BALEARS PER ILLES I PAÍS DE RESIDÈNCIA (2019-2020)

2019

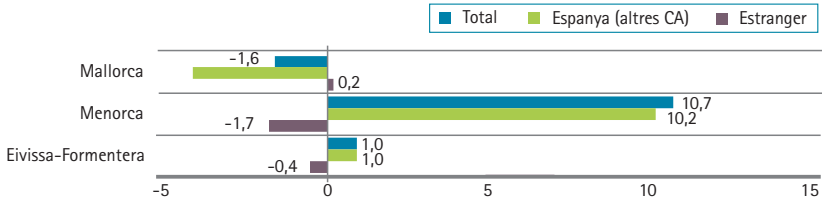
	Total	% per illa	Temporada mitjana alta	% temp. mitjana alta	Temporada mitjana baixa	% temp. mitjana baixa
Illes Balears	16.444.775	100%	13.506.729	82%	2.938.046	18%
Espanya (altres CA)	2.764.993	17%	1.908.151	69%	856.842	31%
Estranger	13.679.781	83%	11.598.578	85%	2.081.203	15%
Mallorca	11.866.512	100%	9.431.506	79%	2.435.006	21%
Espanya (altres CA)	1.583.511	13%	1.008.938	64%	574.573	36%
Estranger	10.283.002	87%	8.422.568	82%	1.860.434	18%
Menorca	1.450.184	100%	1.309.511	90%	140.673	10%
Espanya (altres CA)	556.282	38%	444.644	80%	111.638	20%
Estranger	893.904	62%	864.868	97%	29.036	3%
Eivissa-Formentera	3.128.075	100%	2.765.709	88%	362.366	12%
Espanya (altres CA)	625.199	20%	454.568	73%	170.631	27%
Estranger	2.502.876	80%	2.311.142	92%	191.734	8%

continua

	2020						% de variació 2020-2019		
	Total	% per illa	Temporada mitjana alta	% temp. mitjana alta	Temporada mitjana baixa	% temp. mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa
Illes Balears	3.071.905	100%	2.229.576	73%	842.329	27%	-81,3	-83,5	-71,3
Espanya (altres CA)	1.350.587	44%	955.552	71%	395.035	29%	-51,2	-49,9	-53,9
Estranger	1.721.320	56%	1.274.025	74%	447.295	26%	-87,4	-89,0	-78,5
Mallorca	2.029.597	100%	1.329.306	65%	700.291	35%	-82,9	-85,9	-71,2
Espanya (altres CA)	710.213	35%	426.409	60%	283.804	40%	-55,1	-57,7	-50,6
Estranger	1.319.385	65%	902.898	68%	416.487	32%	-87,2	-89,3	-77,6
Menorca	425.543	100%	371.488	87%	54.055	13%	-70,7	-71,6	-61,6
Espanya (altres CA)	328.467	77%	280.060	85%	48.407	15%	-41,0	-37,0	-56,6
Estranger	97.076	23%	91.429	94%	5.647	6%	-89,1	-89,4	-80,6
Eivissa-Formentera	616.766	100%	528.781	86%	87.985	14%	-80,3	-80,9	-75,7
Espanya (altres CA)	311.908	51%	249.084	80%	62.824	20%	-50,1	-45,2	-63,2
Estranger	304.858	49%	279.698	92%	25.160	8%	-87,8	-87,9	-86,9

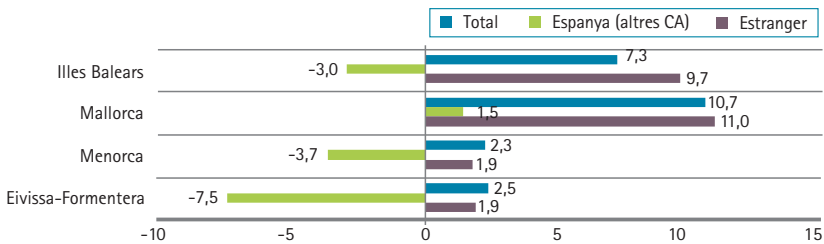
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibstat

Gràfic I-6.6.
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars dels turistes respecte a les Illes Balears (2019-2020)



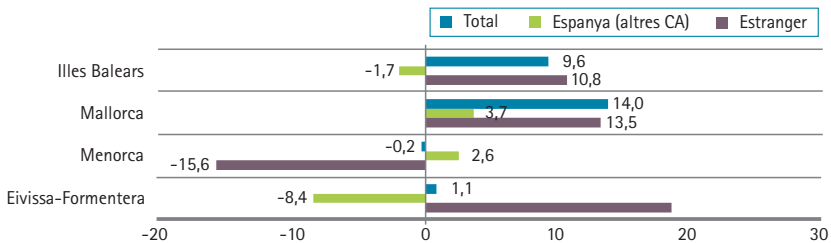
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.7.
Diferències en punts percentuals de l'increment del pes de les estades de la temporada mitjana baixa sobre el total per illes (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.8.
Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per illes (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Ateses les estades dels turistes, l'índex de Gini a les Illes Balears el 2020 és de 0,57. L'estacionalitat de les pernoctacions estrangeres és més alta que la dels espanyols, atès que en el primer cas arriba a 0,60, mentre que en el segon es queda en 0,57. A fi de contextualitzar aquests resultats, es pot comparar amb l'índex de Gini de les pernoctacions d'estrangers a Espanya, que es queda en el 0,50. Cal comentar que l'índex s'ha incrementat molt respecte del 2019 (0,18) a causa de la nul·la activitat turística els mesos d'abril i maig del 2020. Així, a la comparativa amb el 2019 s'ha accentuat l'estacionalitat en termes generals (vegeu el quadre I-6.5).

Quant a l'anàlisi regional, Mallorca és l'illa de les Balears on el nivell d'estacionalitat de les estades és més baix (igual a 0,54), tant pel que fa a les estades dels estrangers (0,58) com les dels espanyols (0,53). Pels motius explicats al paràgraf anterior,

s'incrementa l'estacionalitat (un 40,8%), amb especial incidència de l'augment de la concentració de les nits dels espanyols (84,8%).

Menorca presenta els diferencials d'estacionalitat més elevats i se supera la mitjana balear en més d'11 punts, tot i que respecte del 2019 els increments són més suaus que la mitjana. A l'illa més septentrional els índexs de les estades tant dels espanyols com dels estrangers superen el 0,65 (0,67 i 0,75, respectivament), tot i que en ambdós casos l'augment de l'estacionalitat és dels més suaus respecte del 2019.

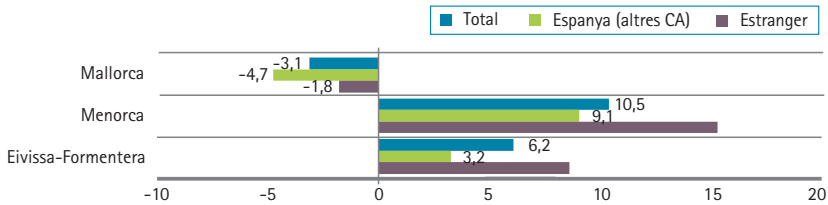
L'arxipèlag pitiús presenta un nivell d'estacionalitat de 7 punts per damunt de la mitjana de les Illes Balears i queda en el 0,64. Les estades dels espanyols són les menys concentrades (0,61) en comparació amb les dels estrangers (0,68) (vegeu els gràfics I-6.9 i I-6.10).

QUADRE I-6.5. ÍNDEX DE GINI DE LES ESTADES I ELS TURISTES (2019-2020)

	2019		2020		% de variació 2020-2019	
	Estades	Turistes	Estades	Turistes	Estades	Turistes
Illes Balears	0,42	0,40	0,57	0,56	36,8	40,1
Espanya (altres CA)	0,35	0,28	0,57	0,54	64,8	88,7
Estranger	0,44	0,43	0,60	0,60	36,7	42,0
Mallorca	0,39	0,37	0,54	0,53	40,8	45,3
Espanya (altres CA)	0,29	0,21	0,53	0,48	84,8	132,2
Estranger	0,40	0,39	0,58	0,59	43,2	49,0
Menorca	0,55	0,52	0,68	0,66	23,2	26,3
Espanya (altres CA)	0,53	0,47	0,67	0,64	26,2	37,2
Estranger	0,57	0,57	0,75	0,75	31,1	32,0
Eivissa i Formentera	0,49	0,47	0,64	0,65	30,9	37,5
Espanya (altres CA)	0,35	0,32	0,61	0,60	71,6	85,5
Estranger	0,52	0,51	0,68	0,70	31,1	37,9

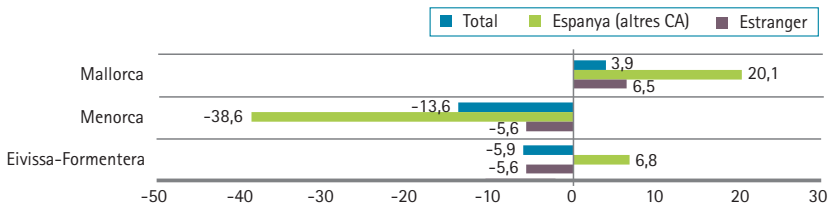
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat
 Nota: Com més alt és l'índex de Gini, més elevada és l'estacionalitat.

Gràfic I-6.9.
Diferències en punts percentuals de l'índex de Gini de les estades de cada illa respecte a l'índex de les Illes Balears (2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.10.
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de l'índex de Gini de les estades respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

L'estacionalitat del nombre de turistes és similar a la de les estades, si bé es poden fer alguns comentaris al respecte. Certament, l'estacionalitat de les estades s'ha accentuat, però encara ho ha fet amb més força la del nombre de turistes, la qual augmenta més d'un 40 % respecte del 2019. Habitualment a totes les Illes Balears, la concentració de les estades és més alta que la del nombre de turistes, ja que l'estada mitjana en els mesos de maig a octubre sol ser més llarga que a la temporada mitjana baixa, tal com s'ha vist a l'apartat 6.3.1.2. Amb la interferència de la covid, aquesta tònica general ha quedat més difuminada, ja que s'ha romput la típica estacionalitat que es registrava a les sèries turístiques. Destaca

l'augment de l'estacionalitat dels turistes espanyols a Mallorca (132,2 %).

6.3.3. TURISTES PER PAÍS DE RESIDÈNCIA, TIPUS D'ALLOTJAMENT I ESTACIONALITAT

6.3.3.1. Turistes a les Balears per nacionalitat, tipus d'allotjament i estacionalitat

El total de turistes a les Illes Balears ha estat de 3,1 milions, pels més de 16 milions del 2019. La caiguda de turistes s'ha donat tant en temporada mitjana baixa (-71,3 %) com en temporada mitjana alta, quan la variació és del -83,5 %. Els espanyols repre-

senten el 44 % del total de turistes, amb 1,4 milions, mentre que a l'any anterior només suposaven el 17 %. Els estrangers, amb 1,7 milions de turistes, representen el 56 % restant, dels quals els alemanys, amb 717.000, representen el 23 %; els britànics, amb 224.000, representen només el 7 % (el 2019 el seu pes era del 22 %); els francesos i els italians, amb més de 100.000 turistes, representen el 6 % i el 4 % respectivament; els nòrdics tenen un pes del 2 %, i la resta de nacionalitats, amb 420.000 turistes, representen el 14 % restant (vegeu el quadre IA-6.1. Turistes amb destinació principal a les Illes Balears per país de residència i tipus d'allotjament; 2019-2020).

Per creixements diferencials, destaquen els francesos, amb 5,1 punts, ja que la resta de mercats emissors presenta taxes inferiors a la mitjana. Al costat negatiu, destaca el cas del Regne Unit i el dels països nòrdics, amb diferencials de -12,6 p. p. i -10,4 p. p., respectivament (vegeu el gràfic I-6.11).

Quant a l'estacionalitat, com s'ha comentat amb anterioritat, millora significativa-

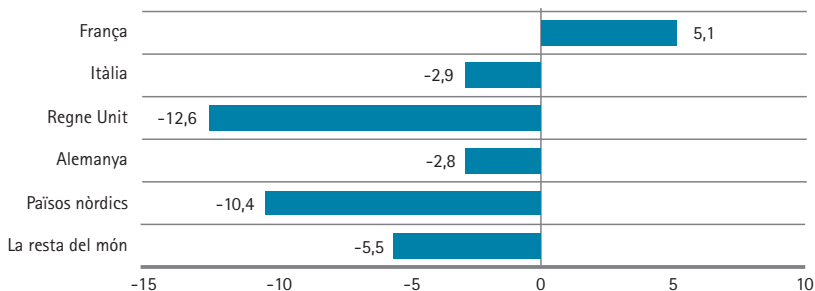
ment, malgrat que sigui pel fet de tenir mesos sense activitat turística. Únicament empitjora l'estacionalitat dels turistes de França (-1,4 p. p.). Contràriament, l'estacionalitat millora per les nacionalitats dels països nòrdics (18,6 p. p.) i els alemanys (12,3 p. p.), seguits dels britànics (vegeu el gràfic I-6.12).

Per creixement diferencial respecte a la mitjana regional, destaca la forta pujada dels estrangers en allotjaments que no tenen la reglamentació turística d'hotels, apartaments, turisme rural i acampaments, amb 19,7 p. p.; per contra, cauen 4,6 punts els allotjaments que tenen la reglamentació turística d'hotels, apartaments, turisme rural i acampaments (vegeu el gràfic I-6.13).

Durant la temporada mitjana baixa, és superior la millora de la quantitat d'estrangers en allotjaments de mercat, amb 9,7 punts, que la que es produeix en els allotjaments que no tenen la reglamentació turística d'hotels, apartaments, turisme rural i acampaments, amb -4,5 p. p. en el cas dels estrangers (vegeu el gràfic I-6.14).

Gràfic I-6.11.

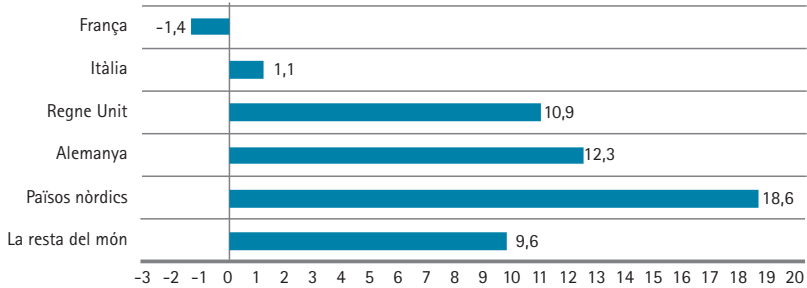
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement dels turistes estrangers respecte al total de les Illes Balears per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.12.

Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes estrangers de la temporada mitjana baixa sobre el total per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.13.

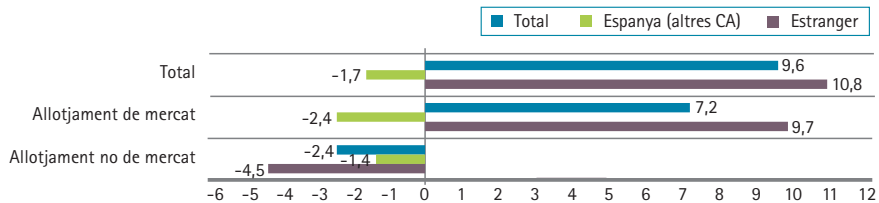
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement dels turistes respecte a les Illes Balears per país de residència i tipus d'allotjament (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.14.

Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per país de residència i tipus d'allotjament (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Turistes per illes, per nacionalitat, tipus d'allotjament i estacionalitat

Mallorca

El 2020, el total de turistes a Mallorca ha estat de 2,0 milions, un decreixement d'un 82,9%, el més fort de totes les illes. Cal destacar el descens dels turistes en temporada mitjana alta, amb un -85,9%, mentre que del descens en temporada mitjana baixa ha quedat en un -71,2%.

S'han allotjat en establiments amb reglamentació 1,2 milions de turistes. De manera més concreta, s'han allotjat en hotels 858 milers, el 42% del total a l'illa, mentre que el 2019 el pes fou del 70%, i un decreixement del 89,6%. Els turistes que escolliren allotjaments de lloguer sumen 288,7 milers, el 14% del total, amb un guany de tres punts respecte a l'any anterior i un decreixement del 78,0%. En altres allotjaments de mercat hi pernoctaren 37.200 turistes, el 2% del total, mantenint el pes respecte a l'any anterior i un decreixement del 82,9%. En total, representen el 58% (25 punts menys que el 2019), amb un decreixement de gairebé el 89% (vegeu el quadre IA-6.2. Turistes amb destinació principal a les Balears per illes i tipus d'allotjament; 2019-2020).

El 42% restant (25 punts més que el 2019) s'ha allotjat en establiments no subjectes a la reglamentació turística (decreixement del 59,3%). Es tracta de 845,6 milers de turistes, dels quals prop de 600 milers (decreixement del 58,5%) s'han allotjat en altres establiments de no mercat (el 29% del total), i 253.400, en habitatges de propietat (el 12% del total, amb 7 punts més

respecte a l'any anterior), amb una variació del -61,0%.

Respecte al creixement de la mitjana regional, destaca el millor comportament dels allotjaments de no mercat a Mallorca, amb 0,8 punts per sobre, mentre que els allotjaments de mercat han empitjorat 2,0 punts (vegeu el gràfic I-6.15).

Amb referència a la millora de l'estacionalitat en temporada mitjana baixa, el millor comportament s'ha produït en els allotjaments de no mercat, amb 7,2 punts per sobre, mentre els allotjaments de mercat cauen 2,4 punts (vegeu el gràfic I-6.16).

Menorca

El total de turistes a Menorca ha estat de 425,5 milers. Per tant, el 2020 ha dut una caiguda d'un 70,7%, la menys negativa de l'arxipèlag balear. Cal fer ressaltar el contingut descens del nombre de turistes en temporada mitjana baixa, amb un -61,6%, i, en canvi, en temporada mitjana alta decreix un 71,6%.

S'han allotjat en establiments amb reglamentació turística 273,0 milers de turistes. De manera més concreta, s'han allotjat en hotels 171.100 turistes, el 40% del total a l'illa, amb una pèrdua de 20 punts respecte a l'any anterior i un decreixement del 79,9%; en allotjaments de lloguer, 91.700 turistes, el 22% del total, amb un guany de 3 punts respecte a l'any anterior i un decreixement del 67,4%. Han escollit altres allotjaments de mercat 10.300 turistes, el 2% del total, un punt més respecte a l'any anterior i un decreixement del 50,9%, el qual se

suma a la forta caiguda ja esdevinguda l'any anterior. En total, representen el 64 % (15 punts menys que el 2019), amb un decreixement d'un 76,3 %.

El 36 % restant (15 punts més que en el 2019) s'ha allotjat en establiments no subjectes a la reglamentació turística (decreixement del 48,8 %). Es tracta de 152.500 turistes, dels quals 91.700 (decreixement del 47,2 %) s'han allotjat en altres establiments de no mercat (el 22 % del total, deu punts més que a l'any anterior), i 60.800, en habitatges de propietat (el 14 % del total, 5 punts més respecte a l'any anterior), amb una variació del -51,1 %.

Respecte al creixement de la mitjana regional, destaca a Menorca el millor comportament tant dels allotjaments de mercat, amb 9,6 punts més, com el dels allotjaments de no mercat, el qual ha estat d'11,2 punts per damunt de la mitjana balear.

En termes de millora de l'estacionalitat en temporada mitjana baixa, el millor comportament és el dels allotjaments de mercat, amb 0,8 punts per sobre, no obstant els allotjaments de no mercat cauen 5,6 punts.

Pitiüses

El total de turistes a Eivissa i Formentera ha estat de 616,8 milers; per tant, el 2020 ha decrescut un 80,3 %. La caiguda ha tingut lloc tant en temporada mitjana baixa (amb el -75,7 %), com en temporada mitjana alta (on han caigut un 80,9 %).

S'han allotjat en establiments amb reglamentació turística 442,2 milers de turistes.

De manera més concreta, s'han allotjat en hotels 306.000, el 50 % del total a l'arxipèlag pitiús, amb un retrocés de 15 punts respecte a l'any anterior i un decreixement del 85,0 %; en allotjaments de lloguer, 115.200, el 19 % del total, amb una pujada de 4 punts respecte a l'any anterior i un decreixement del 74,7 %, i en altres allotjaments de mercat, 20.800 turistes, el 3 % del total, amb 1 punt més respecte a l'any anterior i un decreixement del 69,8 %. En total, representen el 72 % (10 punts menys que el 2019), amb un descens del 82,8 %.

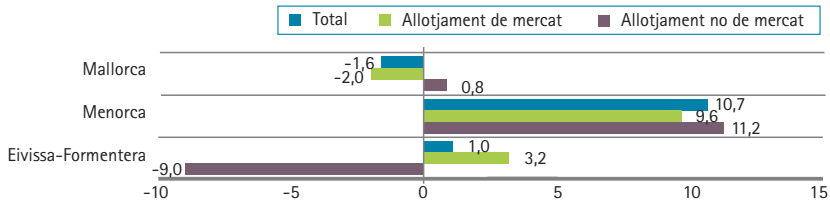
El 28 % restant (10 punts percentuals més que el 2019) s'ha allotjat en establiments no subjectes a la reglamentació turística (decreixement del 69,0 %). Es tracta de 174.600 turistes, dels quals 130.300 (decreixement del 69,2 %) s'han allotjat en altres establiments de no mercat (el 21 % del total, amb 7 punts més respecte a l'any anterior), i 44.200, en habitatges de propietat (el 7 % del total, amb 4 punts més respecte a l'any anterior), amb una variació del -68,4 %.

Respecte al creixement de la mitjana regional, destaca el pitjor comportament dels allotjaments de no mercat, amb -9,0 punts, mentre que els allotjaments de mercat creixen 3,2 punts per damunt de la mitjana regional.

En termes de millora de l'estacionalitat en temporada mitjana baixa, el millor comportament és el dels allotjaments de mercat, amb 1,7 punts per sobre, que queden reduïts per la caiguda dels allotjaments de no mercat (-5,6 punts).

Gràfic I-6.15.

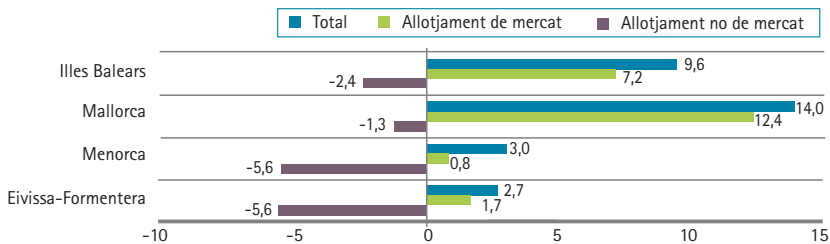
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars dels turistes respecte a les Illes Balears per tipus d'allotjament (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

Gràfic I-6.16.

Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per illes i tipus d'allotjament (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibestat

6.3.4. TURISTES PER MOTIU PRINCIPAL DEL VIATGE I ESTACIONALITAT

6.3.4.1. Turistes per motiu principal del viatge a les Balears i estacionalitat

Del total de 3,1 milions de turistes, 2,5 milions (81 %) han viatjat a les Balears per oci/vacances (9 punts menys que l'any anterior); 189.200 (6 %), per treball/negocis (2 p. p. per damunt de l'any anterior), i 383.200 (12 %), per altres motivacions (8 punts més que l'any anterior) (vegeu el quadre IA-6.3. Turistes amb destinació principal a les Balears per illes i motiu principal del viatge; 2019-2020).

En relació amb l'estacionalitat, destaca l'única reducció per altres motius en temporada mitjana baixa, amb una pèrdua de 5,1 punts; a l'altre extrem, millora l'estacionalitat dels que han viatjat per treball/negocis (16,2 punts). El motiu d'oci/vacances millora l'estacionalitat 6,5 punts (vegeu el gràfic I-6.17).

6.3.4.2. Turistes per motiu principal de viatge, per illes i estacionalitat

Mallorca

Del total de 2 milions de turistes, 1,5 milions (76 %) han viatjat a Mallorca per oci/

vacances (una variació del -85,7% interanual); 140.000 (7%), per treball/negocis (un -69,8% respecte de l'any anterior), i 341.800 (17%), per altres motivacions (-44,6% en comparació amb l'any anterior).

En relació amb el creixement regional, destaca a Mallorca l'augment de la resta de motius (3,5 punts per sobre); en canvi, els motius de treball/negocis i oci/vacances decauen 2,5 punts i 2,2 punts, respectivament (vegeu el gràfic I-6.18).

Quant a l'estacionalitat, destaca a Mallorca la caiguda de la motivació diferent de la resta en temporada mitjana baixa, amb un empitjorament de 6,8 punts. Malgrat això, millora el nombre de turistes que venen per oci/vacances (11,2 punts), però sobretot el nombre dels que venen per treball/negocis (19,3 punts).

Menorca

Del total de 425,5 milers de turistes, el 91% ha viatjat per oci/vacances (un 71,3% menys que l'any anterior); 10.400 (2%), per treball/negocis (menys de la meitat que el 2019), i 27.000 (6%), per altres motivacions (-64,1% de caiguda respecte de l'any anterior).

En relació amb el creixement regional, destaca l'augment de la motivació per treball/negocis (13,3 punts per sobre), seguida de la motivació per oci/vacances (12,2 punts). Per contra, la resta de motius cau 16,0 punts.

Quant a l'estacionalitat, millora en tots els casos, tot i que destaca la motivació de la resta de motius, amb 24,2 punts, segui-

da de treball/negocis, que ho fa amb 17,0 punts.

Pitiüses

Del total de 616,8 milers de turistes, 564,3 milers (91%) han viatjat per oci/vacances (-81,1% interanual); 38.500 (6%), per treball/negocis (un 57,9% menys que l'any anterior), i 13.900 (2%), per altres motivacions (una caiguda del 68,7% en comparació amb l'any anterior).

En relació amb el creixement regional, milloren les motivacions d'oci/vacances, 2,3 punts i les de treball/negocis, 9,4 punts. En canvi, el decreixement d'altres motius està per sota de la mitjana regional (-20,6 punts).

Quant a l'estacionalitat, destaca l'augment de la motivació per treball/negocis (8,6 punts per sobre), mentre que per altres motius cau 20,2 punts. Per oci/vacances, la pujada és més moderada (1,9 punts).

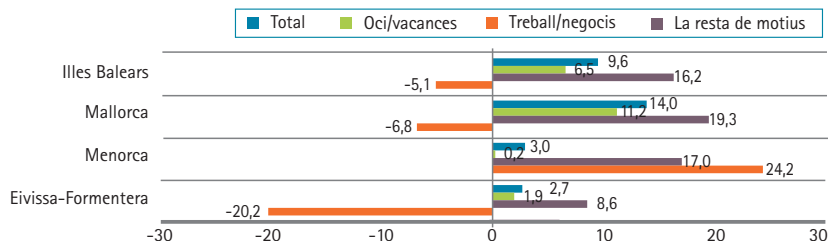
6.3.5. TURISTES PER FORMA D'ORGANITZAR EL VIATGE

6.3.5.1. Turistes per forma d'organitzar el viatge a les Balears, nacionalitat i estacionalitat

Del total de 3,1 milions de turistes, mig milió (16%) han organitzat el seu viatge amb paquet turístic, 27 punts menys que l'any anterior, i la resta, 2,6 milions (84%), ha organitzat el seu viatge sense paquet turístic, 27 punt més que l'any anterior (vegeu el quadre IA-6.4. Turistes amb destinació principal a les Balears per illes i forma d'organització del viatge; 2019-2020).

Gràfic I-6.17.

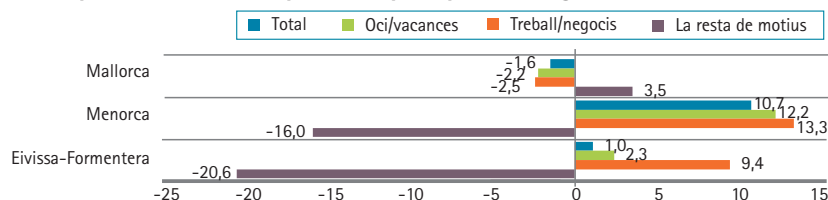
Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per illa i motiu principal del viatge (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FronTur de l'Ibstat

Gràfic I-6.18.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars dels turistes respecte a Illes Balears per motiu principal del viatge (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FronTur de l'Ibstat

Per nacionalitats, els espanyols representen el 15,2 % del total de turistes que han organitzat el seu viatge amb paquet turístic, amb un decreixement respecte a la mitjana regional de 28,1 punts, i representen el 49,5 % de turistes que l'han organitzat sense paquet turístic, amb un creixement de 4,3 punts respecte a la mitjana regional (vegeu el gràfic I-6.19 i el quadre IA-6.5. Turistes amb destinació principal a les Illes Balears per país de residència i forma d'organització del viatge; 2019-2020).

En relació amb l'estacionalitat, destaca a les Balears l'augment del segment que ha organitzat l'estada amb paquet turístic en temporada mitjana baixa, amb una millora de 13,7 punts, mentre que els que han fet

l'estada sense paquet turístic es queden en els 5,0 punts de millora. Per nacionalitats, cal remarcar el decreixement de 3,2 punts per sota de la mitjana regional en temporada mitjana baixa dels espanyols sense paquet turístic. Pel que fa als estrangers sense paquet turístic, hi ha hagut un creixement diferencial en temporada mitjana baixa de 6,9 punts (vegeu el gràfic I-6.20 i I-6.21).

6.3.5.2. Turistes per forma d'organitzar el viatge, per illes i estacionalitat

Mallorca

Del total de 2,0 milions de turistes, 356.500 (18 %) han organitzat el viatge amb paquet turístic, 23 punts menys que l'any anterior,

i la resta, 1,7 milions (82 %), ha organitzat el seu viatge sense paquet turístic, 23 punt més respecte a l'any anterior.

Per creixements respecte a la mitjana regional, a Mallorca, amb 1,6 punts per davall, hi ha hagut menys dinamisme tant per part de turistes que han vingut amb paquet turístic (-0,5 p. p.) com per part dels viatgers sense paquet turístic, el nombre dels quals decreix 1,6 punts respecte a la mitjana regional (vegeu el gràfic I-6.22).

En relació amb l'estacionalitat, a Mallorca hi ha hagut un augment del segment que ha organitzat l'estada amb paquet turístic en temporada mitjana baixa, amb una millora de 17,3 punts; la qual s'emparella

amb la millora dels que l'han organitzada sense paquet turístic (8,6 punts).

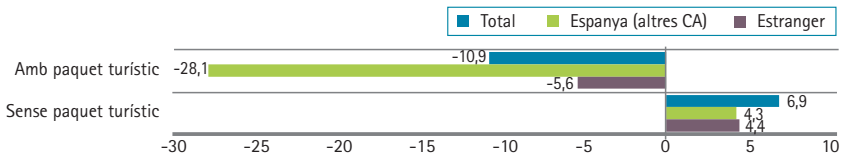
Menorca

Del total de 425,5 milers de turistes, 40.800 (10 %) han organitzat el viatge amb paquet turístic, 29 punts menys que l'any anterior, i la resta, 384.700 (90 %), ha organitzat el viatge sense paquet turístic, 29 punts més respecte a l'any anterior.

Per creixements respecte a la mitjana regional, a Menorca, amb 10,7 punts per sobre, hi ha hagut més dinamisme de la venda de viatges organitzats sense paquet turístic, mentre que les vendes de paquets turístics decreixen 0,5 punts.

Gràfic I-6.19.

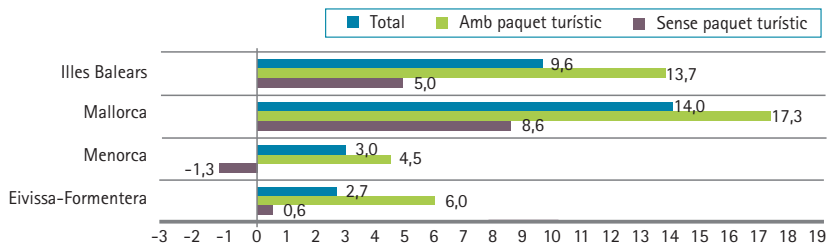
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement dels turistes respecte a les Illes Balears per país de residència i forma d'organització del viatge (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FronTUR de l'Ibestat

Gràfic I-6.20.

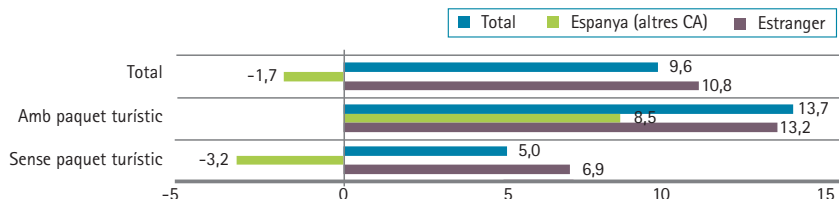
Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per illes i forma d'organització del viatge (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FronTUR de l'Ibestat

Gràfic I-6.21.

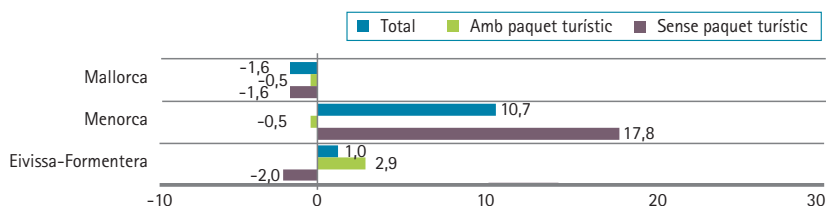
Diferències en punts percentuals de l'increment del pes dels turistes de la temporada mitjana baixa sobre el total per país de residència i forma d'organització del viatge (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibstat

Gràfic I-6.22.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars dels turistes respecte a les Illes Balears per forma d'organització del viatge (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Frontur de l'Ibstat

En relació amb l'estacionalitat, hi ha hagut una millora del pes de la temporada mitjana baixa de 3,0 punts gràcies als que han organitzat el viatge amb paquet turístic (4,5 punts de diferencial), atès que per al cas d'organitzar-ho sense paquet turístic cau 1,3 punts.

Pitiüses

Del total de 616,8 milers de turistes, 99.200 (16%) han organitzat el viatge amb paquet turístic, 14 punt menys que l'any anterior, i la resta, 517,6 (84%), ha organitzat el viatge sense paquet turístic, 14 punt més respecte a l'any anterior.

Per creixements respecte a la mitjana regional, a les Pitiüses, amb 1 punt per sobre, mostra el major dinamisme de la venda de viatges organitzats amb paquet turístic; en canvi, els viatges organitzats sense paquet turístic decreixen 2,0 punts.

En relació amb l'estacionalitat, a les Pitiüses hi ha hagut un augment del segment que ha organitzat l'estada amb paquet turístic en temporada mitjana baixa, amb una millora de 6,0 punts, que sumada a la dels que l'han organitzada sense paquet turístic (0,6 punts) dona una millora general de 2,7 punts.

6.4.

ALTRES PERSPECTIVES DE LA DEMANDA: VIATGERS I PASSATGERS

6.4.1. Pernoctacions, estada mitjana i viatgers en hotels per país de residència, per illes i estacionalitat

6.4.1.1. Pernoctacions a les Balears per nacionalitat i estacionalitat

El total de pernoctacions als hotels ha estat de 5,8 milions, amb un decreixement del 90,1 %. La quantitat d'espanyols incrementa el seu pes fins a un 31 % del total d'estades, amb 1,8 milions i un decreixement del 62,0 %. Destaca la caiguda per a la majoria de comunitats autònomes, amb descensos superiors a la meitat, incloses les estades dels residents a les Illes Balears.

Els estrangers, amb 4,0 milions de pernoctacions i un decreixement del 92,5 %, són el 69 % restant. Els alemanys, amb 1,7 milions, representen el 29 %, amb un decreixement del 90,5 %. Els britànics, amb 477 milers, representen només el 8 %, amb un decreixement del 97 %, i la resta de nacionalitats, amb 1,8 milions, aporten el 32 % restant. Per variació relativa de les pernoctacions, destaca la pràctica desaparició dels noruecs (-99,1 %), finlandesos (-98,2 %) i irlandesos (-98,1 %). Amb les taxes menys negatives hi ha les pernoctacions dels viatgers de Polònia (-76,4 %) i Luxemburg (-76,8 %) (vegeu el quadre IA-6.6).

Quant a l'estacionalitat, el global de les pernoctacions en temporada mitjana baixa augmenta 7,3 punts. Destaca la millora

en els britànics, tot i el seu daltabaix en nombre total, amb 8,1 punts, i la resta del món, amb 8,0 punts (vegeu el gràfic I-6.23 i el quadre IA-6.7. Viatgers, pernoctacions i estada mitjana a hotels de les Illes Balears per país de residència i temporada; 2019-2020).

Pernoctacions per illes, nacionalitat i estacionalitat

Mallorca

El total de pernoctacions als hotels ha estat de 4,1 milions (el 71 % del total regional), amb un decreixement del 90,8 %. Els espanyols representen el 22 % del total d'estades a l'illa (quan l'any anterior fou el 6 %), amb 0,9 milions i un decreixement del 68,1 %. Quant al turisme intern, destaquen els decreixements del nombre de residents a Castella i Lleó, Extremadura i Castella-la Manxa i el d'Andalusia, Múrcia, Illes Canàries i Andalusia. Els estrangers, amb 3,2 milions de pernoctacions (el 80 % del total regional), representen el 78 % restant a l'illa, amb un decreixement del 92,4 %. Respecte a aquestes pernoctacions, els alemanys, amb 1,6 milions, representen el 38 % de l'illa, amb un decreixement del 90,3 %; els britànics, amb gairebé 309.000, es queden en el 7 % de l'illa, amb un decreixement del 97,1 %, i de la resta de nacionalitats sobresurten els francesos, que sobrepassen els britànics en pernoctacions amb 333.000 (el 8 % de l'illa) i un decreixement del 85,9 %.

Per creixement diferencial de les estades respecte a la mitjana regional i per grans grups de nacionalitats, destaca la caiguda

dels residents a Espanya, amb -6,1 punts, i, per taxes positives, els residents a Alemanya, amb 0,2 punts (vegeu el gràfic I-6.24).

Quant a l'estacionalitat de les estades, l'indicador global millora 14,9 punts i, per nacionalitats, cal remarcar la millora dels residents a Alemanya, en 22,8 punts, mentre que la dels residents a Espanya (altres comunitats autònomes) només millora en 4,1 punts (vegeu el gràfic I-6.25).

Menorca

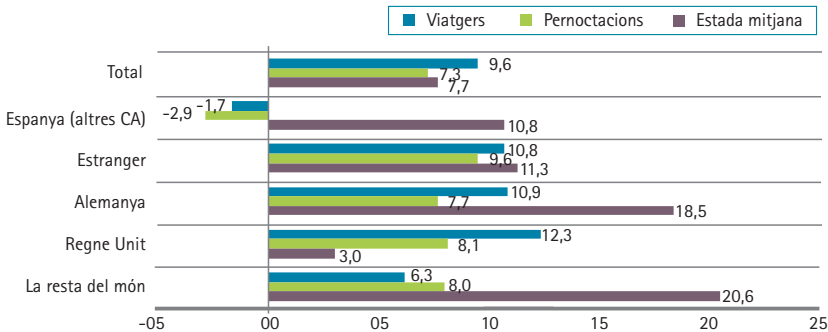
El total de pernoctacions als hotels ha estat de 659,6 milers (l'11 % del total regional), amb un decreixement del 83,8 %. Els espanyols representen el 65 % del total d'estades a l'illa, 429.000 pernoctacions i un decreixement del -49,0 %. D'aquestes estades, totes les regions presenten descensos, especial-

ment les dels residents a les dues Castelles i a Extremadura, amb un -61,3 %. Els estrangers, amb 231,3 milers d'estades (el 6 % del total regional), representen el 35 % restant a l'illa, amb un decreixement del 92,9 %. D'aquestes estades, els britànics, amb 47.000, representen el 7 % de l'illa, amb un decreixement del 97,3 %, i els alemanys, amb un nombre arran de 40.000 pernoctacions, representen el 6 % de l'illa i tenen un decreixement d'un 90,5 %. De la resta de nacionalitats, destaquen els francesos, amb 47,8 mil pernoctacions (el 7 % de l'illa) i passa a ser la nacionalitat majoritària a la menor de les Gimnèsiques, tot i descendir un 97,3 % interanual.

Per creixement diferencial de les estades respecte a la mitjana regional i per grans grups de nacionalitats, sobresurt el creixement del nombre de residents a Espanya, amb 12,9 punts, i el decreixement dels britànics, amb -0,3 punts.

Gràfic I-6.23.

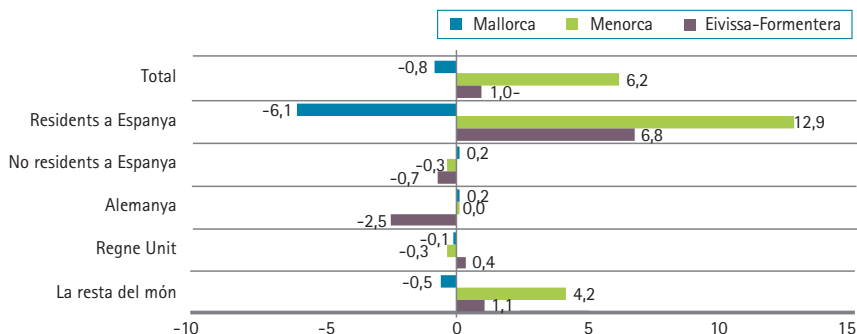
Diferències en punts percentuals de l'increment a les Illes Balears del pes dels turistes i pernoctacions, i creixement de l'estada mitjana de la temporada mitjana baixa per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ibestat

Gràfic I-6.24.

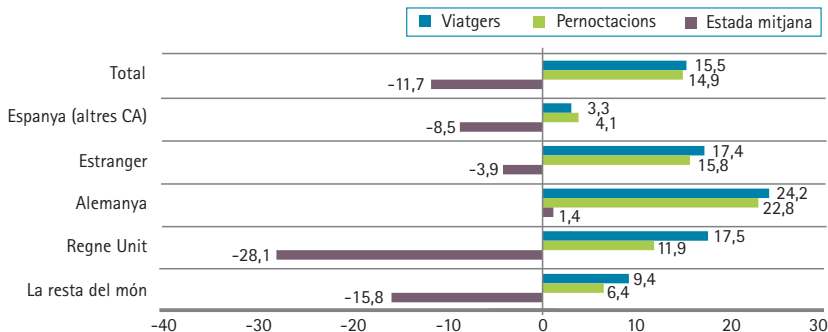
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insular de les pernoctacions en hotels respecte a les Illes Balears per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Gràfic I-6.25.

Diferències en punts percentuals de l'increment en hotels de Mallorca del pes dels viatgers i pernoctacions, i creixement de l'estada mitjana de la temporada mitjana baixa per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Pitiüses

El total d'estades als hotels ha estat d'1 milió (el 17% del total regional), amb un decreixement d'un 89,0%. Els espanyols representen el 45% del total d'estades a l'illa, amb 446,6 milers d'estades i un decreixement d'un 55,2%. D'aquestes per-

noctacions, destaca la caiguda del nombre de residents a Galícia, Astúries i Cantàbria, amb -75,6%. Per contra, aguanten millor les dificultats de la situació els madrilenys, amb un -46,0%, i els residents a les Illes Balears (-42,5%). Els estrangers, amb 546,6 milers d'estades (el 14% del total regional), representen el 55% restant a

l'illa, amb un decreixement del 93,2%. D'aquestes estades, els britànics, amb 121.000 nits, representen el 12% de l'illa, amb un decreixement del 96,6%. Els alemanys, amb 74,7 milers d'estades, representen el 8% de l'illa, amb un decreixement del 93,0%. De la resta de nacionalitats, sobresurten els italians, amb més de 100.000 pernoctacions (l'11% de l'illa) i un decreixement del 89,2%.

Per creixement diferencial de les pernoctacions respecte a la mitjana regional i per grans grups de nacionalitats, destaca el decreixement dels alemanys, amb -2,5 punts i, per taxes positives, els residents a Espanya, amb 6,8 punts.

6.4.1.2. Estada mitjana a les Balears, per nacionalitat i temporada

La durada de l'estada mitjana als hotels de les Balears cau fins als 4,19 dies, una dada un dia més curta que la del 2019 (5,49 dies), amb una disminució d'un 23,7%. Els espanyols fan una estada mitjana de 3,00 dies, inferior a la del 2019 (3,39 dies), amb una disminució de l'11,5%, mentre que els estrangers la fan més llarga, entorn dels 5,1 dies, tot i que l'escurcen respecte de l'any 2019, quan superava els 5,8 dies. Els alemanys fan una estada de 5,93 dies, amb una disminució del 3,2%, i els britànics, de 4,54 dies, amb un descens del 24,0%.

Quant al global de l'estacionalitat, es dona un fort augment de 7,7 punts, que per nacionalitats es reparteix sobretot entre els alemanys (18,5 punts) i la resta del món (20,6 p. p.). Els britànics registren una variació més moderada, de 3,0 punts.

Estada mitjana per illes i nacionalitat

Mallorca

L'estada mitjana als hotels de Mallorca és de 4,46 dies (el 2019 va ser de 5,65 dies), amb una disminució del 21,1%. Els espanyols han fet una estada mitjana de 2,81 dies (el 2019 va ser de 3,27 dies), amb una caiguda del 14,1%. Els estrangers pernocten una mitjana de 5,36 dies (el 2019 va ser de 5,95 dies), amb una disminució del 9,8%. Els alemanys han fet una estada de 5,99 dies, amb un descens de l'1,7%, i els britànics, de 4,74, amb un retrocés del 23,3%.

Per creixement diferencial, l'any 2020, respecte a la mitjana regional, s'ha produït una millora de 2,6 p. p., gràcies als estrangers (2,4 p. p.), atès que els residents a Espanya presenten un diferencial negatiu de 2,6 p. p. (vegeu el gràfic I-6.26).

Quant a l'indicador global de l'estacionalitat de l'estada mitjana, cau 11,7 punts. En relació amb les nacionalitats, cal subratllar que els britànics són els que més empitjoren (en -28,1 punts), i puja només en el cas dels alemanys, un 1,4.

Menorca

L'estada mitjana als hotels de Menorca es redueix i queda entorn dels 3,96 dies, per sota del valor del 2019 (5,94 dies), amb una disminució del 33,3%. Els espanyols han fet una estada mitjana de 3,56 dies (el 2019 va ser de 4,10), amb un escurçament del 13,3%. L'estada mitjana dels estrangers és més llarga. El 2020 arriba als 5,01 dies, tot i que

es troba per davall de la xifra del 2019 (6,72 dies), amb un empitjorament, per tant, del 25,4%. Les estades dels alemanys, amb 5,75 dies, tenen una caiguda del 22,1%, i els britànics, amb 4,96 dies, del 28,4%.

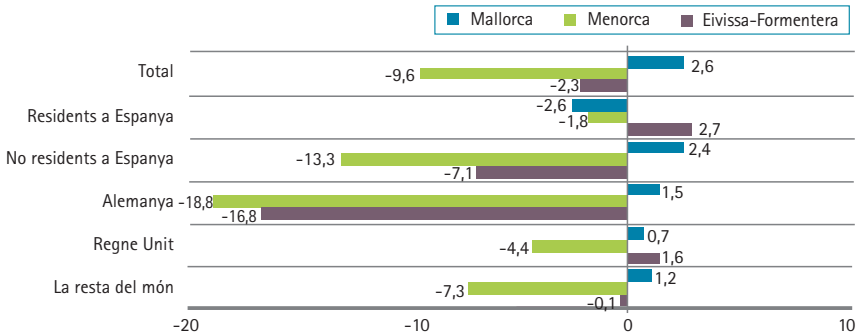
Per creixement diferencial l'any 2020 respecte a la mitjana regional, destaca un empitjorament global d'un 9,6 p. p. (el més important a escala regional), i quant a nacionalitats, la caiguda dels alemanys i de la resta del món, amb -18,8 i -7,3 punts, respectivament.

Pitiüses

L'estada mitjana als hotels de les Pitiüses cau un 26,0% respecte del 2019 i queda entorn dels 3,5 dies, pels gairebé 4,7 dies del 2019. Els espanyols han fet una estada mitjana al voltant dels 2,98 dies el 2020 (uns 3,27 dies el 2019), amb un empitjorament del 8,7%. Paral·lelament, el nombre mitjà de pernотacions dels estrangers cau fins als 4,0 dies (un -19,2% interanual), a causa dels descensos dels alemanys (amb 4,96 dies cauen un 20,1%) i dels britànics (3,99 dies i una caiguda del 22,4%).

Gràfic I-6.26.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de la estada mitjana en hotels respecte a les Illes Balears per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Per creixement diferencial l'any 2020 respecte a la mitjana regional, cal remarcar la caiguda global de 2,3 punts i, pel que fa a nacionalitats, es dona una millora dels espanyols i dels britànics, amb 2,7 i 1,6 punts respectivament, i un empitjorament dels alemanys, amb -16,8 punts.

6.4.1.3. Viatgers a les Balears i per nacionalitat

El total de viatgers als hotels arriba a 1,4 milions, amb un decreixement del 87,0%. Els espanyols representen el 43% del total de viatgers a hotels, amb gairebé 600.000

i un decreixement del 57,1 %. D'aquests viatgers, destaca el descens dels residents a Castella i Lleó, Extremadura i Castella-la Manxa, amb una taxa del -64,9 %. Per contra, contenen la caiguda els residents a Galícia, Astúries i Cantàbria (un -54,2 %) i els de Catalunya i la Comunitat Valenciana, amb un -54,6 %. Els estrangers, amb 780.000, representen el 57 % restant i presenten un decreixement del 91,5 %. D'aquests, els alemanys, amb 282 milions, representen el 20 %, i els britànics, amb 105.000, el 8 %.

Per caigudes interanuals per sobre del 80 %, només hi ha els polonesos (-75,6 %) i els luxemburguesos (-77,9 %). Les taxes més negatives i que fan que pràcticament desaparegui la presència d'aquestes nacionalitats als hotels es corresponen als noruecs (-98,5 %), els finlandesos (-97,2 %) i els irlandesos, amb una taxa del -96,8 %.

L'estacionalitat global dels turistes millora en 9,6 punts. Per nacionalitats, destaca la millora dels britànics en 12,3 punts, mentre que els espanyols en cedeixen 1,7.

Viatgers per illes i nacionalitat

Mallorca

El total de viatgers als hotels de Mallorca ha estat inferior al milió (927.000), amb un decreixement del 88,4 %. Els espanyols representen el 36 % del total de viatgers a hotels de l'illa, amb 329.400 i un decreixement del 62,8 %. D'aquests viatgers, destaca la caiguda de només el 50,1 % dels residents a Galícia, Astúries i Cantàbria, pel descens de la part sud d'Espanya (-66,7 %). Els estrangers, amb 597.500,

representen el 64 % restant i presenten un decreixement del 91,6 %. D'aquests, els alemanys, amb 260.000, representen el 28 %, i els britànics, amb 65.000, el 7 %.

Per variació interanual per sobre del -80 %, només hi ha els viatgers procedents de Polònia (-74,9 %) i de Luxemburg (-79,2 %). La quantitat de la resta de nacionalitats cau més de quatre cinques parts, però destaquen novament els noruecs (-98,6 %), els finlandesos (-97,8 %) i els irlandesos (-97,3 %).

Per creixement diferencial respecte a la mitjana regional i per grans grups de nacionalitats, destaca el decreixement del nombre d'espanyols, amb -5,8 punts, mentre que els alemanys aconsegueixen igualar la variació balear (vegeu el gràfic I-6.27).

En relació amb la millora dels viatgers per temporada mitjana baixa, cal destacar els alemanys, amb 24,2 punts més. A l'altra extrem, hi ha els espanyols, amb només un augment de 3,3 punts.

Menorca

El total de viatgers als hotels de Menorca ha estat de 166.600, amb un decreixement del 75,8 %. El nombre d'espanyols representen el 72 % del total de viatgers a hotels de l'illa, amb 120.400 i un decreixement del 41,2 %. Els estrangers, amb 46.000, representen el 28 % restant i presenten un decreixement d'un 90,4 %. D'aquests viatgers, els britànics, amb 9.500, representen el 6 % i decreixen un 96,2 %; els alemanys, amb menys de 7.000, representen el 4 % i decreixen el 87,8 %, i els francesos, amb 9.600, repre-

senten el major pes estranger a l'illa, amb un 6 %, tot i que decreixen un 75,9 %.

Per creixement interanual, cal remarcar l'augment dels luxemburguesos (0,3 %), que, malgrat que superen tot just els 300 viatgers, són els únics que incrementen el nombre de viatgers. En segon lloc, destaca la taxa relativa dels polonesos (-42,2 %), que manté més de la meitat de la presència del 2019. Amb taxes negatives, destaquen els suïssos i els austríacs, amb caigudes de més del 96 %.

Per creixement diferencial respecte a la mitjana regional i per grans grups de nacionalitats, destaca l'augment del nombre d'espanyols, amb 15,8 punts, seguida de la resta del món, amb 6,4 punts.

Pitiüses

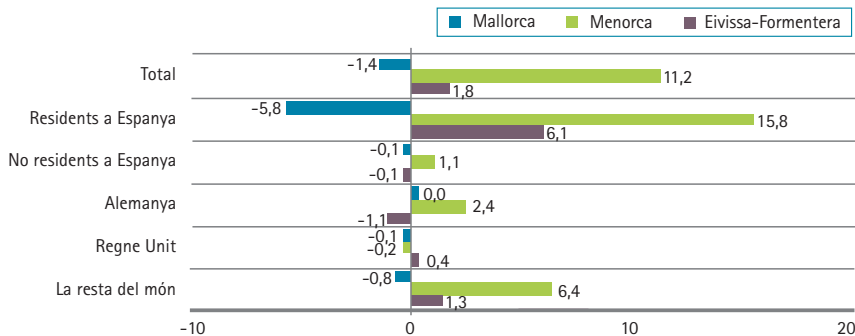
El total de viatgers als hotels de les Pitiüses ha estat de 286.400, amb un decreixement d'un 85,2 %. Els espanyols passen a repre-

sentar el 52 % del total de viatgers a hotels de l'illa, amb gairebé 150.000, malgrat el decreixement del 50,9 %. D'aquests, destaca la menor caiguda dels residents a les Illes Balears, amb un -40,2 %, mentre que a l'altre extrem hi ha el decreixement dels castellanoleonesos, extremenys i castellanomanxecs, amb un -70,7 %. Els estrangers, amb 136.600, representen el 48 % restant i presenten un decreixement del 91,6 %. D'aquests viatgers, els britànics, amb 30.000, representen l'11 % i decreixen un 95,6 %; els italians, amb 26.000, representen el 9 % i decreixen un 87,8 %, i els alemanys, amb 15.000, representen el 5 % i decreixen un 91,3 %.

Per creixement interanual, és remarcable el fet que danesos, francesos i luxemburguesos presentin en xifres caigudes inferiors al -80 % (-71,7 %, -73,9 % i -77,2 %, respectivament). Amb taxes més negatives, sobresurten els noruecs, els japonesos i els nord-americans, amb un -97,9 %, un -97,3 % i un -96,6 %, respectivament.

Gràfic I-6.27.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars dels viatgers en hotels respecte a les Illes Balears per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Per creixement diferencial respecte a la mitjana regional i per grans grups de nacionalitats, destaca l'augment dels espanyols (6,1 punts), tot i que britànics i la resta del món també presenten signes positius (0,4 i 1,3 punts respectivament). Els alemanys presenten un creixement diferencial negatiu respecte a la mitjana regional d'1,1 punts.

6.4.2. PERNOCACIONS, ESTADA MITJANA I VIATGERS EN APARTAMENTS TURÍSTICS PER ILLES

El 2020 els apartaments turístics sumen 1,3 milions de pernoctacions, el 7 % del total de les Illes Balears en establiments reglats. Respecte del 2020, aquesta xifra representa una caiguda del 85,3 %. L'estada mitjana que es donà en aquest tipus d'allotjament és més llarga que la dels hotels, ja que arriba als 5,5 dies, malgrat cau un 6,9 % en termes interanuals. El total de viatgers, 1,5 milions, cau un 7,7 % respecte de l'any 2019 (vegeu el quadre I-6.6).

A Mallorca, aquest tipus d'allotjament reglat té un pes inferior a la mitjana (un 4 %) i registra 476 milers de pernoctacions. En comparació a l'any anterior, el nombre de nits cau un 90,1 %. L'estada mitjana és, en aquesta illa, de 6,8 nits, la més alta dels establiments reglats, i presenta un escurçament del 0,2 % respecte del 2019. Quant al nombre de viatgers, supera els 70.000, amb un descens del 90,1 % (vegeu els gràfics I-6.28, I-6.29 i I-6.30).

A Menorca, els apartaments turístics tenen més importància que a la resta de l'arxipèlag. Gairebé un de cada tres viatgers

que optaren per un apartament turístic de les Balears escolliren l'illa de Menorca. El nombre de pernoctacions, 350.000, i el de viatgers, 68.800, tenen un pes respecte a l'illa d'un 17 % i un 14 %, respectivament. El nombre de viatgers s'ha reduït un 74,8 %, i les pernoctacions cauen encara més (un -77,2 %), la qual cosa redueix l'estada mitjana un 9,6 % i se situa en els 5,1 dies el 2020.

Els apartaments turístics registren a les Pitiuses 449.000 pernoctacions, el 16 % sobre el total de l'illa, però més d'una tercera part de les nits en apartaments de totes les Balears. Els viatgers, 91.000, tenen un pes fins i tot superior, però en comparació amb els nivells del 2019, en ambdós casos queden per davall (amb un -80,6 % i -81,0 %, respectivament). L'estada mitjana, que no arriba als 5 dies, retrocedeix un 1,9 %.

6.4.3. PERNOCACIONS, ESTADA MITJANA I VIATGERS EN ALLOTJAMENTS DE TURISME RURAL PER ILLES

Els establiments de turisme rural a les Illes Balears tenen un pes al voltant dels dos punts percentuals respecte de la resta d'establiments reglats. No obstant això, arran de 90.000 viatgers optaren per gaudir 300 milers de pernoctacions en allotjaments de turisme rural de les Illes Balears. Respecte de l'any anterior, aquestes xifres suposen una caiguda tant en el nombre de viatgers (-72,9 %) com en el de les pernoctacions (-75,8 %). L'estada mitjana, que fou de 3,4 dies, s'escurça un 10,9 % en termes interanuals, tot i que ja no és l'estada mitjana més curta del establiments reglats.

QUADRE I-6.6. VIATGERS, PERNOCIACIONS I ESTADA MITJANA A LES BALEARS PER ILLES I TIPIUS D'ALLOTJAMENTS (2018-2019)

2019

	Viatgers			Pernociacions			Estada mitjana
	Total	% per illa	% sobre el total de les IB	Total	% per illa	% sobre el total de les IB	
Illes Balears	33.008.383	100%	100%	182.502.629	100%	100%	5,53
Total Hotels	10.582.065	32%	100%	58.118.937	32%	100%	5,5
Total estrelles d'or	10.022.294	30%	100%	56.066.942	31%	100%	5,6
Cinc estrelles d'or	698.802	2%	100%	3.036.532	2%	100%	4,3
Quatre estrelles d'or	4.732.882	14%	100%	27.181.867	15%	100%	5,7
Tres estrelles d'or	3.880.928	12%	100%	22.705.458	12%	100%	5,9
Dues i una estrelles d'or	709.682	2%	100%	3.143.086	2%	100%	4,4
Total estrelles de plata	559.771	2%	100%	2.051.994	1%	100%	3,7
Apartaments turístics	1.450.714	4%	100%	8.700.976	5%	100%	6,0
Al·lotjaments de turisme rural	330.469	1%	100%	1.251.745	1%	100%	3,8
Acampaments turístics	40.776	0%	100%	245.092	0%	100%	6,0
Mallorca	24.188.923	100%	73%	138.021.223	100%	76%	5,7
Total Hotels	7.963.935	33%	75%	44.983.692	33%	77%	5,6
Total estrelles d'or	7.692.459	32%	77%	44.048.339	32%	79%	5,7
Cinc estrelles d'or	446.115	2%	64%	1.979.038	1%	65%	4,4
Quatre estrelles d'or	3.835.054	16%	81%	22.275.528	16%	82%	5,8
Tres estrelles d'or	3.009.620	12%	78%	17.957.333	13%	79%	6,0
Dues i una estrelles d'or	401.671	2%	57%	1.836.439	1%	58%	4,6
Total estrelles de plata	271.475	1%	48%	935.353	1%	46%	3,4
Apartaments turístics	705.948	3%	49%	4.805.307	3%	55%	6,8
Al·lotjaments de turisme rural	264.317	1%	80%	1.036.633	1%	83%	3,9

continua

2019

	Viatgers			Pernoctacions			Estada mitjana
	Total	% per illa	% sobre el total de les IB	Total	% per illa	% sobre el total de les IB	
Menorca	2.056.850	100%	6%	12.104.104	100%	7%	5,9
Total Hotels	686.917	33%	6%	4.079.721	34%	7%	5,9
Total estrelles d'or	655.773	32%	7%	3.980.867	33%	7%	6,1
Cinc estrelles d'or	30.552	1%	4%	237.559	2%	8%	7,8
Quatre estrelles d'or	364.463	18%	8%	2.275.825	19%	8%	6,2
Tres estrelles d'or	229.318	11%	6%	1.318.007	11%	6%	5,7
Dues i una estrelles d'or	31.440	2%	4%	149.475	1%	5%	4,8
Total estrelles de plata	31.144	2%	6%	98.855	1%	5%	3,2
Apartaments turístics	272.772	13%	19%	1.533.388	13%	18%	5,6
Allotjaments de turisme rural	45.781	2%	14%	135.448	1%	11%	3,0
Eivissa i Formentera	4.888.156	100%	15%	23.183.505	100%	13%	4,7
Total Hotels	1.931.214	40%	18%	9.055.523	39%	16%	4,7
Total estrelles d'or	1.674.062	34%	17%	8.037.737	35%	14%	4,8
Cinc estrelles d'or	222.135	5%	32%	819.935	4%	27%	3,7
Quatre estrelles d'or	533.365	11%	11%	2.630.513	11%	10%	4,9
Tres estrelles d'or	641.991	13%	17%	3.430.117	15%	15%	5,3
Dues i una estrelles d'or	276.571	6%	39%	1.157.171	5%	37%	4,2
Total estrelles de plata	257.151	5%	46%	1.017.786	4%	50%	4,0
Apartaments turístics	471.994	10%	33%	2.362.281	10%	27%	5,0
Allotjaments de turisme rural	20.370	0%	6%	79.665	0%	6%	3,9

continua

		2020										% de variació 2020-2019		
	Viatgers			Pernotacions			Estada mitjana	Viatgers	Pernotacions	Estada mitjana				
	Total	% per illa	% sobre el total de les IB	Total	% per illa	% sobre el total de les IB								
Illes Balears	4.294.770	100%	100%	18.514.016	100%	100%	4,3	-87,0	-89,9	-22,0				
Total hotels	1.379.917	32%	100%	5.782.708	31%	100%	4,2	-87,0	-90,1	-23,7				
Total estrelles d'or	1.194.865	28%	100%	5.273.661	28%	100%	4,4	-88,1	-90,6	-21,1				
Cinc estrelles d'or	122.793	3%	100%	419.852	2%	100%	3,4	-82,4	-86,2	-21,3				
Quatre estrelles d'or	644.673	15%	100%	2.884.447	16%	100%	4,5	-86,4	-89,4	-22,1				
Tres estrelles d'or	350.325	8%	100%	1.727.767	9%	100%	4,9	-91,0	-92,4	-15,7				
Dues i una estrelles d'or	77.075	2%	100%	241.595	1%	100%	3,1	-89,1	-92,3	-29,2				
Total estrelles de plata	185.052	4%	100%	509.046	3%	100%	2,8	-66,9	-75,2	-25,0				
Apartaments turístics	230.414	5%	100%	1.275.536	7%	100%	5,5	-84,1	-85,3	-7,7				
Allojaments de turisme rural	89.714	2%	100%	302.692	2%	100%	3,4	-72,9	-75,8	-10,9				
Acampaments turístics	19.942	0%	100%	96.712	1%	100%	4,8	-51,1	-60,5	-19,3				
Mallorca	2.770.527	100%	65%	12.687.866	100%	69%	4,6	-88,5	-90,8	-19,7				
Total hotels	926.933	33%	67%	4.129.847	33%	71%	4,5	-88,4	-90,8	-21,1				
Total estrelles d'or	830.894	30%	70%	3.880.851	31%	74%	4,7	-89,2	-91,2	-18,4				
Cinc estrelles d'or	82.610	3%	67%	307.778	2%	73%	3,7	-81,5	-84,4	-16,0				
Quatre estrelles d'or	468.354	17%	73%	2.172.104	17%	75%	4,6	-87,8	-90,2	-20,2				
Tres estrelles d'or	232.437	8%	66%	1.249.752	10%	72%	5,4	-92,3	-93,0	-9,9				
Dues i una estrelles d'or	47.493	2%	62%	151.217	1%	63%	3,2	-88,2	-91,8	-30,4				
Total estrelles de plata	96.039	3%	52%	248.996	2%	49%	2,6	-64,6	-73,4	-24,8				
Apartaments turístics	70.119	3%	30%	476.467	4%	37%	6,8	-90,1	-90,1	-0,2				
Allojaments de turisme rural	63.141	2%	70%	222.071	2%	73%	3,5	-76,1	-78,6	-10,3				

continua

2020												% de variació 2020-2019		
	Viatgers			Pernotacions			Estada mitjana	Viatgers	Pernotacions	Estada mitjana				
	Total	% per illa	% sobre el total de les IB	Total	% per illa	% sobre el total de les IB								
Menorca	490.183	100%	11%	2.039.307	100%	11%	4,2	-76,2	-83,2	-29,3				
Total hotels	166.555	34%	12%	659.576	32%	11%	4,0	-75,8	-83,8	-33,3				
Total estrelles d'or	146.754	30%	12%	611.280	30%	12%	4,2	-77,6	-84,6	-31,4				
Cinc estrelles d'or			
Quatre estrelles d'or	67.760	14%	11%	310.116	15%	11%	4,6	-81,4	-86,4	-26,7				
Tres estrelles d'or			
Dues i una estrelles d'or			
Total estrelles de plata	19.801	4%	11%	48.296	2%	9%	2,4	-36,4	-51,1	-23,2				
Apartaments turístics	68.825	14%	30%	349.748	17%	27%	5,1	-74,8	-77,2	-9,6				
Allotjaments de turisme rural	20.488	4%	23%	60.291	3%	20%	2,9	-55,2	-55,5	-0,5				
Eivissa-Formentera	778.974	100%	18%	2.858.449	100%	15%	3,7	-84,1	-87,7	-22,6				
Total hotels	286.430	37%	21%	993.285	35%	17%	3,5	-85,2	-89,0	-26,0				
Total estrelles d'or	217.218	28%	18%	781.531	27%	15%	3,6	-87,0	-90,3	-25,1				
Cinc estrelles d'or			
Quatre estrelles d'or	108.559	14%	17%	402.227	14%	14%	3,7	-79,6	-84,7	-24,9				
Tres estrelles d'or			
Dues i una estrelles d'or			
Total estrelles de plata	69.212	9%	37%	211.754	7%	42%	3,1	-73,1	-79,2	-22,7				
Apartaments turístics	91.470	12%	40%	449.322	16%	35%	4,9	-80,6	-81,0	-1,9				
Allotjaments de turisme rural	6.085	1%	7%	20.330	1%	7%	3,3	-70,1	-74,5	-14,6				

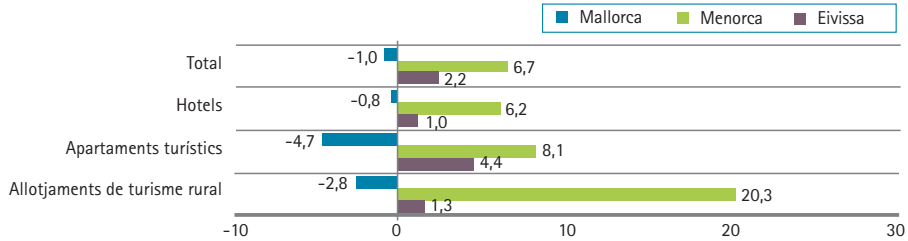
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

(*) Dades d'acampaments turístics no desagregades per illes.

... Dada no disponible.

Gràfic I-6.28.

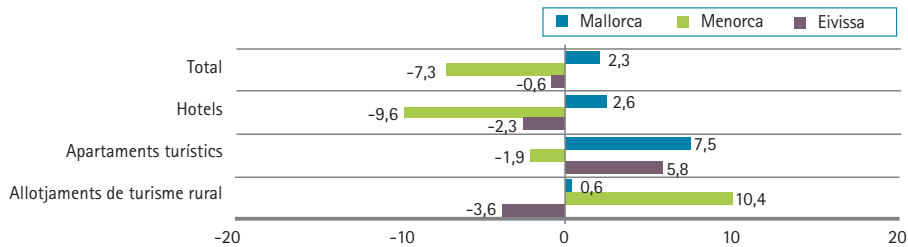
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de les pernoctacions respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Gràfic I-6.29.

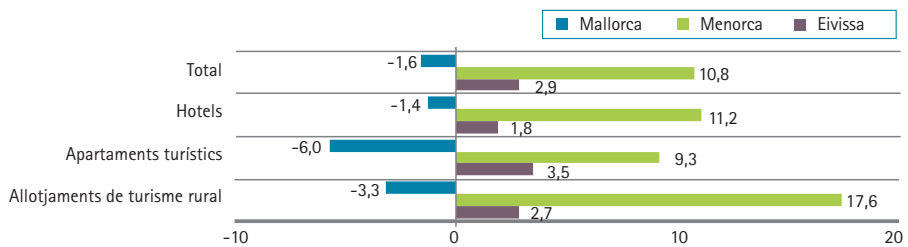
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de l'estada mitjana respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Gràfic I-6.30.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars dels viatgers respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat

Mallorca supera els 63.000 viatgers i arriba a les 222.000 pernотacions en els allotjaments de turisme rural. El nombre de nits facturades cau un 78,6%, mentre que els viatgers es redueixen un 76,1%. Això fa que l'estada mitjana minvi (-10,3%), i queda al voltant dels 3,5 dies. A Menorca destaca aquest tipus d'allotjament per la fortalesa que ha mostrat durant la crisi. Els descensos del nombre de viatgers (-55,2%) i de pernотacions (-55,5%) són dels menys negatius. L'estada mitjana cau lleugerament i gairebé arriba als 3 dies. A les Pitiüses, el turisme rural té menys presència que a la resta del territori balear i presenta uns descensos similars als altres tipus d'establiment.

6.4.4. PASSATGERS EN CREUERS I COMPANYYES AÈRIES DE BAIX COST

6.4.4.1. Passatgers en creuers

El total de passatgers en creuers ha estat de 56,7 milers, amb un decreixement del 96,6%. Els únics creuers que arriben al llarg del 2020 a les Illes Balears ho fan al port de Palma i dintre dels tres primers mesos de l'any. Per tant, a la temporada mitjana baixa. Les restriccions a la mobilitat imposades per la crisi sanitària provocada per la covid, aturà l'arribada de creuers a partir del març i no serà fins al juny del 2021 quan torni a donar-se aquesta activitat als ports de les Illes Balears (vegeu el quadre I-6.7).

6.4.4.2. Passatgers en companyies aèries de baix cost

A les Balears, els 1,4 milions de passatgers arribats en companyies de baix cost representen un decreixement del 86,1%,

el més negatiu de totes les comunitats autònomes. Això ha fet baixar el pes dels aeroports de l'arxipèlag balear fins al 12% del total de l'Estat, amb la qual cosa queden per darrere de Catalunya, les Canàries, Andalusia i la Comunitat Valenciana (vegeu el quadre I-6.8).

6.5.

DESPESA TURÍSTICA TOTAL

6.5.1. PER ILLES I TEMPORADA

La despesa total ha seguit una evolució semblant a la dels turistes. A les Illes Balears ha superat els 2.657 milions d'euros: el 68,0% a Mallorca, el 19,1% a les Pitiüses i el 12,9% a Menorca. La despesa per persona no ha arribat al miler d'euros (865 euros). A Mallorca ha estat de 891 euros; a Menorca, de 805 euros, i a les Pitiüses, de 822 euros. La despesa per persona i dia ha estat de 114 euros. A les Pitiüses, ha estat de 129 euros; a Mallorca, de 115 euros, i a Menorca, de 89 euros (vegeu el quadre I-6.9).

La temporada mitjana baixa només representa el 22,8% del total de la despesa. Per illes, només Mallorca supera aquest percentatge, amb gairebé un 30%, ja que a les Pitiüses és del 9,0%, i a Menorca, del 7,6%.

Pel que fa a les taxes de creixement, la despesa total ha caigut un 83,9%; la despesa per persona, un 13,7%, i la despesa per persona i dia, un 24,8%. Per illes, Mallorca creix per sobre de la mitjana regional en les dues darreres magnituds: la despesa

per persona (2,7 punts) i la despesa per persona i dia (1,3 punts); però la despesa total té un comportament pitjor a la mitjana balear. Menorca creix per sobre respecte de la despesa total (8,2 punts), però la despesa per dia (-7,0 punts) i la despesa per persona (-3,3 punts) romanen en negatiu. Les Pitiüses decreixen més que la mitjana quant a la despesa per persona (-5,9 punts), però menys quant a la despesa per dia (vegeu el gràfic I-6.31).

A causa de la distribució desigual de l'efecte de la pandèmia, hi ha hagut

un bon comportament de la temporada mitjana baixa a totes les illes. El pes d'aquesta temporada a Mallorca puja especialment a la despesa total (12,3 punts) i a la de per persona i dia (9,6 punts), però la despesa per persona millora només 2,4 punts. Menorca destaca per les pujades en la despesa diària (8,0 punts) i la despesa per persona (7,3 punts). Les Pitiüses mantenen el pes de la temporada mitjana baixa en les tres magnituds, i milloren menys de dos punts percentuals a cada una d'aquestes (vegeu el gràfic I-6.32).

QUADRE I-6.7. TRÀNSIT MARÍTIM DE PASSATGERS DE CREUERS EN TRÀNSIT A LES ILLES BALEARS PER PORT (2019-2020)

2019						
	Total	% sobre el total	Temporada mitjana alta	% temp. mitjana alta	Temporada mitjana baixa	% temp. mitjana baixa
Total	1.675.616	100%	1.439.042	100%	236.574	100%
Palma	1.236.201	74%	1.026.825	71%	209.376	89%
Alcúdia	668	0%	668	0%	0	0%
Maó	43.512	3%	38.045	3%	5.467	2%
Eivissa	395.235	24%	373.504	26%	21.731	9%
La Savina	0	0%	0	0%	0	0%

2020							% de variació 2020-2019		
	Total	% sobre el total	Temporada mitjana alta	% temp. mitjana alta	Temporada mitjana baixa	% temp. mitjana baixa	% temp. mitjana baixa	% temp. mitjana baixa	% temp. mitjana baixa
Total	56.709	100%	0	..	56.709	100%	-96,6	-100,0	-76,0
Palma	56.709	100%	0	..	56.709	100%	-95,4	-100,0	-72,9
Alcúdia	0	0%	0	..	0	0%	-100,0	-100,0	..
Maó	0	0%	0	..	0	0%	-100,0	-100,0	-100,0
Eivissa	0	0%	0	..	0	0%	-100,0	-100,0	-100,0
La Savina	0	0%	0	..	0	0%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de les Illes Balears de l'Ibtestat

QUADRE I-6.8. ENTRADA DE PASSATGERS AMB COMPANYIES AÈRIES TRADICIONALS I DE BAIX COST PER COMUNITAT AUTÒNOMA DE DESTINACIÓ (2019-2020)

	Total companyes aèries			Companyes aèries tradicionals			Companyes aèries de baix cost		
	2019	2020	% de variació	2019	2020	% de variació	2019	2020	% de variació
Total	94.478.446	20.592.050	-78,2	40.913.509	9.244.254	-77,4	53.564.937	11.347.796	-78,8
Madrid	22.544.434	5.503.997	-75,6	16.906.221	4.305.076	-74,5	5.638.213	1.198.921	-78,7
Catalunya	20.769.861	4.003.786	-80,7	6.788.254	1.302.158	-80,8	13.981.607	2.701.628	-80,7
Canàries	13.258.093	3.875.459	-70,8	6.657.669	1.819.981	-72,7	6.600.424	2.055.478	-68,9
Illes Balears	14.369.595	1.887.874	-86,9	4.654.912	533.973	-88,5	9.714.683	1.353.901	-86,1
Andalusia	11.017.235	2.481.055	-77,5	2.937.917	638.079	-78,3	8.079.318	1.842.976	-77,2
C. Valenciana	9.795.063	2.327.965	-76,2	2.024.938	463.233	-77,1	7.770.125	1.864.732	-76,0
La resta de CA	2.724.165	511.914	-81,2	943.598	181.754	-80,7	1.780.567	330.160	-81,5

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut de Turisme d'Espanya

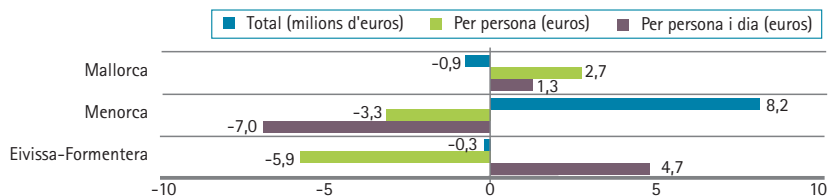
QUADRE I-6.9. DESPESA DELS TURISTES AMB DESTINACIÓ PRINCIPAL A LES BALEARS PER ILLES (2019-2020)

	2019			2020			% de variació 2020-2019		
	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa
Illes Balears									
Total (milions d'euros)	16.489	14.144	2.345	2.657	2.051	606	-83,9	-85,5	-74,2
Per persona (euros)	1.003	1.047	798	865	920	719	-13,7	-12,1	-9,9
Per persona i dia (euros)	151	155	130	114	115	109	-24,8	-25,8	-16,3
Mallorca									
Total (milions d'euros)	11.885	9.840	2.046	1.808	1.274	534	-84,8	-87,1	-73,9
Per persona (euros)	1.002	1.043	840	891	958	763	-11,1	-8,2	-9,2
Per persona i dia (euros)	151	155	134	115	116	114	-23,5	-25,0	-15,2
Menorca									
Total (milions d'euros)	1.407	1.335	72	342	316	26	-75,7	-76,3	-63,7
Per persona (euros)	970	1.019	513	805	851	484	-17,1	-16,5	-5,6
Per persona i dia (euros)	131	134	89	89	92	68	-31,8	-31,7	-23,8
Eivissa-Formentera									
Total (milions d'euros)	3.197	2.969	227	507	461	46	-84,1	-84,5	-80,0
Per persona (euros)	1.022	1.074	627	822	872	517	-19,6	-18,7	-17,5
Per persona i dia (euros)	162	167	115	129	134	94	-20,1	-19,6	-18,3

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

Gràfic I-6.31.

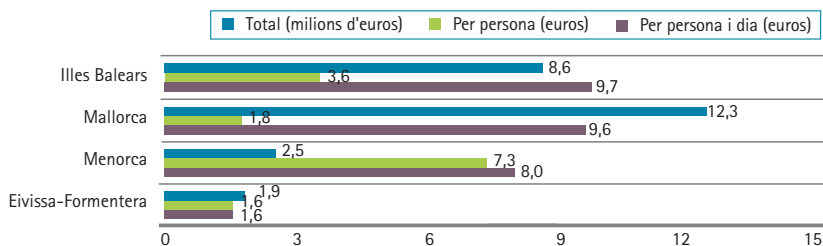
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de la despesa turística respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

Gràfic I-6.32.

Diferències en punts percentuals de l'increment del pes de la despesa turística de la temporada mitjana-baixa sobre el total per illes (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

6.5.2. PER PAÍS DE RESIDÈNCIA I PER ILLES

6.5.2.1. Illes Balears

La despesa dels estrangers, amb 1.837 milions d'euros, representa el 69,1 % del total, i la dels espanyols, amb 607 milions, el 30,9 % restant. Per nacionalitats, destaquen els alemanys, amb 723 milions, i els britànics, amb 242 milions. La despesa per persona dels espanyols és de 607 euros, i la dels estrangers, de 1.067 euros. Destaca per sobre la despesa dels turistes procedents de la resta del món, amb 1.250 euros, i la dels nòrdics, amb 1.227 euros. La despesa per persona i dia

dels espanyols és de 81 euros, i la dels estrangers, de 139 euros. Destaquen per sobre dels 171 euros els turistes procedents de la resta del món (vegeu el quadre IA-6.9. Despesa dels turistes amb destinació principal a les Illes Balears per país de residència; 2019-2020).

En termes de creixement diferencial regional, el comportament de la despesa global dels espanyols ha estat millor (33,7 punts), així com la despesa per persona (15,7 punts) i en termes de despesa per persona i dia (11,4 punts). En el cas dels estrangers, hi ha hagut un millor comportament diferencial en termes de despesa per persona (12,1 punts) de despesa per

persona i dia (10,4 p. p.). Per nacionalitats dels estrangers, destaca la fortalesa dels francesos (6,7 punts en despesa total), dels suïssos (22,3 punts en despesa per persona) i els països de la Benelux (23,7 punts en despesa diària). En termes negatius, cal remarcar la caiguda dels britànics en despesa total (-9,8 punts) i la dels nòrdics (-7,7 punts) (vegeu el quadre I-6.10 i els gràfics I-6.33 i I-6.34).

6.5.2.2. Mallorca

La despesa dels estrangers, amb 1.414 milions, representa el 78,2 % del total, i la dels espanyols, amb 394 milions, el 21,8 %. La despesa per persona dels espanyols és de 555 euros, i la dels estrangers, de 1.071 euros. La despesa per persona i dia dels espanyols és de 77 euros, i la dels estrangers, de 134 euros. Per nacionalitats, els alemanys fan la major despesa total (672 milions), però la resta de països diferents a Alemanya i Regne Unit tenen la despesa per persona i per persona i dia més alta (vegeu el quadre IA-6.9).

6.5.2.3. Menorca

La despesa dels estrangers, amb 111 milions, representa menys d'una tercera part del total, i la dels espanyols, amb 231 milions, el 67,5 %. La despesa per persona dels espanyols és de 704 euros, i la dels estrangers, de 1.145 euros. La despesa per persona i dia dels espanyols és de 77 euros, i la dels estrangers, de 132 euros. Per nacionalitats, destaca el daltabaix del turisme britànic (-95,8 %), tot i que manté la despesa per persona més alta. La despesa diària més destacada la tenen els països de la resta del món.

6.5.2.4. Pitiüses

La despesa dels estrangers, amb 313 milions, representa el 61,7 % del total, i la dels espanyols, amb 194 milions, el 38,3 %. La despesa per persona dels espanyols és de 623 euros, i la dels estrangers, de 1.025 euros. La despesa per persona i dia dels espanyols és de 94 euros, i la dels estrangers, de 168 euros. Quant a les nacionalitats, la despesa dels països diferents d'Alemanya i Regne Unit significa el 43 % del total, la ràtio més alta de totes les illes.

6.5.3. PER PARTIDA DE DESPESA I PER ILLES

La despesa no inclosa dins el paquet turístic, amb 2.287 milions, representa el 86,1 % del total, amb un decreixement del 80,1 %. La partida que menys ha caigut ha estat la de despesa en manutenció, amb -78,6 %, i la més contractiva ha estat la despesa en activitats, amb una caiguda del 82,0 % (vegeu el quadre IA-6.10).

A Mallorca, la despesa diferent de la del paquet turístic ha estat de 1.537 milions i contribueix amb un 85,0 % al total de la despesa, amb un decreixement del 81,0 %. La partida menys negativa ha estat la de la despesa en transport, amb un -78,5 %, i la més contractiva ha estat la despesa en activitats, amb una caiguda del 82,4 %.

A Menorca, aquesta despesa ha estat de 311 milions del total, i contribueix amb un 91 % al total de la despesa, amb un decreixement del 66,9 %. La partida que millor ha aguantat ha estat la despesa en transport, amb un -61,3 %, i la més contractiva ha estat la resta de despeses, amb una caiguda del 72,2 %.

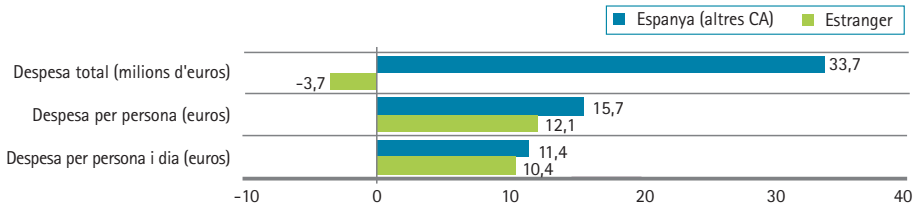
QUADRE I-6.10. DESPESA DELS TURISTES AMB DESTINACIÓ PRINCIPAL A LES ILLES BALEARS PER PAÍS DE RESIDÈNCIA (2019-2020)

	2019			2020			% de variació 2020-2019		
	Despesa total (milions d'euros)	Despesa per persona (euros)	Despesa per persona i dia (euros)	Despesa total (milions d'euros)	Despesa per persona (euros)	Despesa per persona i dia (euros)	Despesa total (milions d'euros)	Despesa per persona (euros)	Despesa per persona i dia (euros)
Total	16.489	1.003	151	2.657	865	114	-83,9	-13,7	-24,8
Espanya (altres CA)	1.646	595	93	820	607	81	-50,2	2,0	-13,3
Estranger	14.843	1.085	162	1.837	1.067	139	-87,6	-1,6	-14,4
França	785	1.028	150	179	985	148	-77,2	-4,2	-1,2
Itàlia	700	961	152	111	964	129	-84,2	0,2	-15,5
Regne Unit	3.830	1.038	154	242	1.078	122	-93,7	3,9	-20,9
Alemanya	4.553	1.006	151	723	1.008	129	-84,1	0,3	-14,7
Suïssa	513	1.090	153	74	1.183	145	-85,5	8,5	-5,1
Bèlgica, Luxemburg i Països Baixos	1.083	1.122	172	180	1.149	170	-83,4	2,4	-1,1
Països nòrdics	938	1.205	170	79	1.227	143	-91,6	1,8	-15,7
La resta del món	2.441	1.391	211	250	1.250	171	-89,8	-10,1	-19,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat
En els països nòrdics, s'hi inclou Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia.

Gràfic I-6.33.

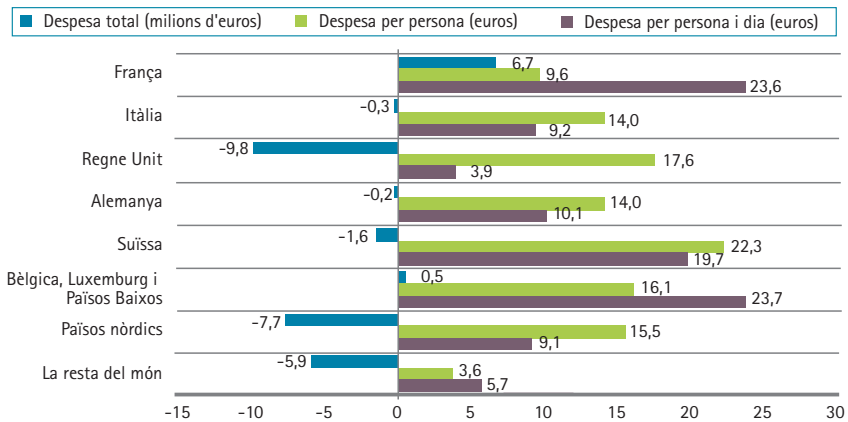
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement de la despesa de turistes respecte al total per origen de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

Gràfic I-6.34.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement de la despesa de turistes respecte al total per país de residència (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Egatur de l'Ibestat

A les Pitiüses, aquesta despesa ha estat de 438 milions del total, i contribueix amb un 86,5 % al total de la despesa, amb un decreixement del 82,1 %. La partida més contractiva ha estat la de la despesa en transport, amb una caiguda del 84,5 %, mentre que la despesa en manutenció ha estat l'única que ha mantingut un nivell d'almenys una cinquena part del de 2019 (-79,4 %).

6.5.4. PER TIPUS D'ALLOTJAMENT I PER ILLES

La despesa en allotjaments de mercat, amb 1.848 milions, representa el 70 % del total, amb un decreixement del 87,2 %. La partida que millor ha encaixat l'investida de la crisi sanitària ha estat la dels allotjaments de no mercat, amb un -60,5 %, mentre que la despesa en hotels ha caigut un 89,3 % (vegeu el quadre IA-6.11).

A Mallorca, la despesa en els allotjaments de mercat ha estat de 1.189 milions del total, i contribueix amb un 65,7% al total de la despesa, amb un decreixement del 88,5%. La partida corresponent als hotels ha caigut un 90,5%, mentre que la despesa en altres allotjaments de mercat ho fa un 79,9%.

A Menorca, aquesta despesa ha estat de 247 milions, i contribueix al total amb un 72,2%, però amb un decreixement del 80,0%. La partida més contractiva novament es dona als hotels, amb un -83,0%, mentre que els altres allotjaments de mercat es contreuen un 72,5%.

A les Pitiüses, aquesta despesa ha estat 412 milions del total, i contribueix amb el total de la despesa amb el percentatge més alt (81,2%). Respecte del 2019, presenta un decreixement del 85,6%. La partida dels hotels també és la més perjudicada (-87,2%) i, novament, la d'altres allotjaments de no mercat és la menys contractiva, amb un -71,3%.

6.5.5. PER FORMA D'ORGANITZACIÓ DEL VIATGE I PER ILLES

La despesa sense paquet turístic ha estat de 2.142 milions del total regional, amb un pes del 80,6% i un decreixement del 77,8%; una variació menys negativa respecte de la taxa interanual de la despesa amb paquet turístic, que s'ha desplomant un 92,5% (vegeu el quadre IA-6.12).

A Mallorca, la despesa sense paquet turístic ha estat de 1.431 milions del total insular, amb un pes del 79,2% i un decrei-

xement del 78,5%, novament per damunt del descens de la despesa amb paquet turístic (-92,8%).

A Menorca, la despesa sense paquet turístic ha estat de 300 milions del total insular, amb un pes del 87,6% i un decreixement del 61,4%; en canvi, la despesa amb paquet turístic ha caigut força més, un 93,3%.

A les Pitiüses, la despesa sense paquet turístic ha estat de 411 milions del total d'Eivissa i Formentera, amb un pes del 81,1% i un decreixement del 81,4%, mentre que la despesa amb paquet turístic cedeixen fins a un -90,3%.

6.5.6. DESPESA DEL TURISME INTERNACIONAL PER COMUNITATS AUTÒNOMES

Si bé el 2019 només hi havia Catalunya i les Canàries com a comunitats amb una despesa total superior a la de les Balears, el 2020 s'hi afegeixen Andalusia, la Comunitat de Madrid i la Comunitat Valenciana. En termes de despesa turística per persona, en el rànquing hi ha Madrid, les Canàries i Astúries abans que les Illes Balears. A Catalunya la despesa mitjana per persona ha estat superior que a les Balears. A Madrid, Catalunya, les Canàries i el País Basc la despesa mitjana diària per persona i dia ha estat superior que a les Balears (vegeu el quadre I-6.11).

Per taxes de creixement diferencials, destaquen Astúries, Navarra i Castella i Lleó, amb més de 10 punts cada una (vegeu el gràfic I-6.35).

Quadre I-6.11. DESPESA DELS TURISTES INTERNACIONALS PER COMUNITAT AUTÒNOMA DE DESTINACIÓ PRINCIPAL (2019-2020)

	Despesa total (milions d'euros)			Despesa mitjana per persona (euros)			Despesa mitjana diària per persona (euros)		
	2019	2020	% de variació	2019	2020	% de variació	2019	2020	% de variació
Espanya	91.912	19.740	-78,5	1.101	1.041	-5,4	155	133	-14,2
Andalusia	12.413	2.877	-76,8	1.032	1.064	3,1	124	112	-9,7
Aragó	366	97	-73,6	672	557	-17,1	110	96	-12,7
Astúries	303	110	-63,8	952	1.180	23,9	102	109	6,9
Illes Balears	14.843	1.837	-87,6	1.085	1.067	-1,7	162	139	-14,2
Canàries	16.854	4.816	-71,4	1.282	1.272	-0,8	150	150	0,0
Cantàbria	348	86	-75,4	887	797	-10,1	117	73	-37,6
Castella i Lleó	655	221	-66,2	509	510	0,2	120	92	-23,3
Castella-la Manxa	224	70	-68,8	854	723	-15,3	111	89	-19,8
Catalunya	21.319	3.640	-82,9	1.100	939	-14,6	197	159	-19,3
Com. Valenciana	9.553	2.465	-74,2	1.002	967	-3,5	108	95	-12,0
Extremadura	274	53	-80,6	583	337	-42,2	94	79	-16,0
Galícia	1.532	413	-73,1	943	758	-19,6	111	87	-21,6
Madrid	10.454	2.287	-78,1	1.368	1.340	-2,0	271	234	-13,7
Múrcia	1.114	285	-74,4	1.073	1.013	-5,6	93	82	-11,8
Navarra	261	98	-62,5	630	668	6,0	126	131	4,0
País Basc	1.290	362	-71,9	800	682	-14,8	195	170	-12,8
La Rioja	98	704	103

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Les Balears aporten el 9,3 % del total de la despesa turística de l'Estat i, com s'ha vist als paràgrafs anteriors, presenten uns percentatges superiors les Canàries (24,4 %), Catalunya (18,4 %), Andalusia (14,6 %), la Comunitat Valenciana (12,5 %) i Madrid (11,6 %) (vegeu el gràfic I-6.36).

6.6.

PREUS I RENDIBILITAT DEL SECTOR HOTELER

6.6.1. EVOLUCIÓ 2010-2020 A LES BALEARS I PER ILLES

La tarifa mitjana diària presenta a les Balears i a cada illa una tendència a l'alça en la darrera dècada, la qual es veu interrompuda per l'esclat de la pandèmia al març del 2020. La taxa mitjana de creixement més forta es dona a les Pitiüses, amb una variació anualitzada del 7,4 % per cada un dels 11 anys considerats. Aquesta dada s'ha incrementat, perquè la taxa interanual el 2020 és d'un 11,6 %. A Menorca es dona una taxa anualitzada més suau, del 5,9 %, i el 2020 té l'increment més destacat (13,0 %). La mitjana de creixement entre 2010 i 2020 a Mallorca és del 3,9 %, un valor que contrasta amb el registrat el 2020 (-4,1 %). El conjunt de l'arxipèlag balear incrementa la tarifa mitjana diària un 4,9 % de mitjana anual i en el darrer any es queda en l'1,6 % (vegeu el quadre IA-6.13 i els gràfics IA-6.1, IA-6.2, IA-6.3 i IA-6.4).

La pandèmia de la covid ha afectat els ingressos per habitació de manera significativa a les Balears. Així, la variació mitjana

de tot el període és d'un -0,2 % anual i entra en el terreny negatiu a causa de la variació del 2020 (-51,2 %). Les Pitiüses mantenen la taxa anualitzada més elevada (2,5 %), però la variació del 2020 respecte del 2019 és força negativa (-48,3 %). Menorca, amb la caiguda dels ingressos per habitació del 2020 més moderada (-41,4 %), deixa la mitjana geomètrica en l'1,5 % en positiu. Mallorca presenta la caiguda de la rendibilitat més negativa el 2020 (-54,3 %), fet que arrossega la mitjana de rendibilitat al terreny negatiu fins a un -1,2 % (vegeu el gràfic I-6.37 i els gràfics IA-6.5, IA-6.6, IA-6.7, i IA-6.8).

6.6.2. EVOLUCIÓ 2019-2020 A LES BALEARS, PER ILLES I PER TEMPORADES

El 2020, any de l'esclat de la pandèmia de la covid, Mallorca és l'illa que té un pitjor comportament quant a tarifa mitjana diària i ingressos per habitació, ja que respecte a la mitjana regional està 5,7 punts i 3,1 punts per davall, respectivament. En canvi, Menorca està a l'altre extrem, amb 11,4 punts i 9,8 punts respectivament; mentre que les Pitiüses es troben en una situació intermèdia i deixen els diferencials en 10,0 punts i 2,9 punts.

Aquesta situació es repeteix en la temporada mitjana alta. La situació canvia en la temporada mitjana baixa, en què es dona la paradoxa de Simpson i les taxes de variació de cada una de les illes són superiors a la mitjana global. Així, Menorca presenta el millor comportament, tant en ingressos per habitació disponible (6,5 punts) com en tarifa mitjana (4,2 punts). Mallorca també presenta els diferencials més des-

favorables en la temporada mitjana baixa (vegeu el quadre I-6.12 i els gràfics I-6.38, I-6.39 i I-6.40).

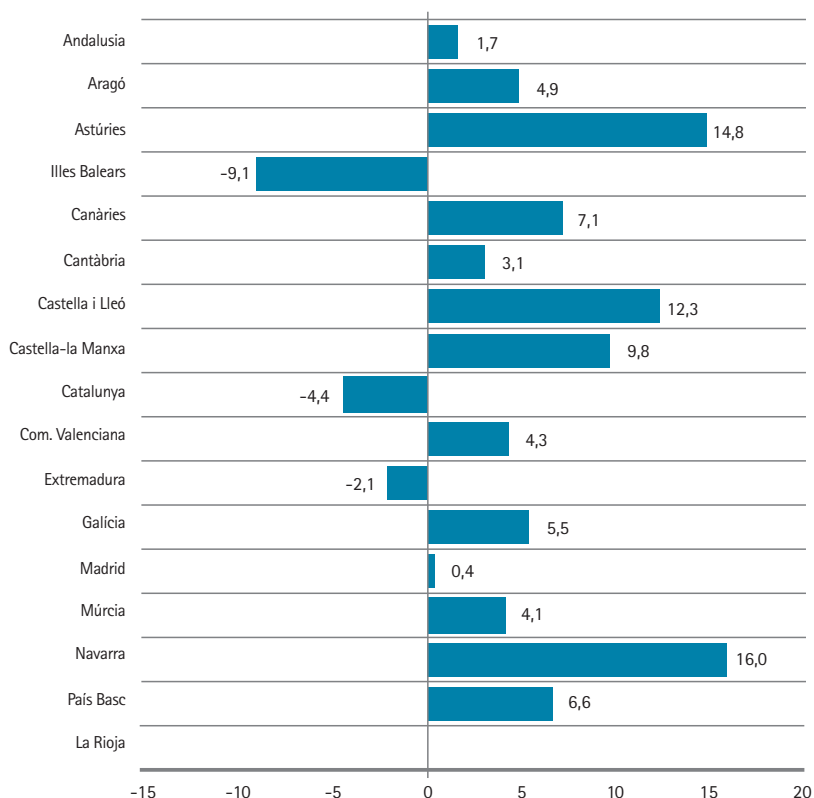
6.6.3. EVOLUCIÓ 2019-2020 PER COMUNITATS AUTÒNOMES

La tarifa mitjana diària a les Balears ha augmentat un 1,7% el 2020 respecte

del 2019, variació que implica un sòl en comparació amb la caiguda de l'11,3% esdevinguda a la mitjana nacional. Així les coses, les Balears incrementen el diferencial respecte de la mitjana de la resta de comunitats autònomes, fins a arribar a un 34%, la més alta de l'Estat, i per sobre de Canàries i Catalunya, amb un 27% i un 10%, respectivament (vegeu el quadre I-6.13 i el gràfic I-6.41).

Gràfic I-6.35.

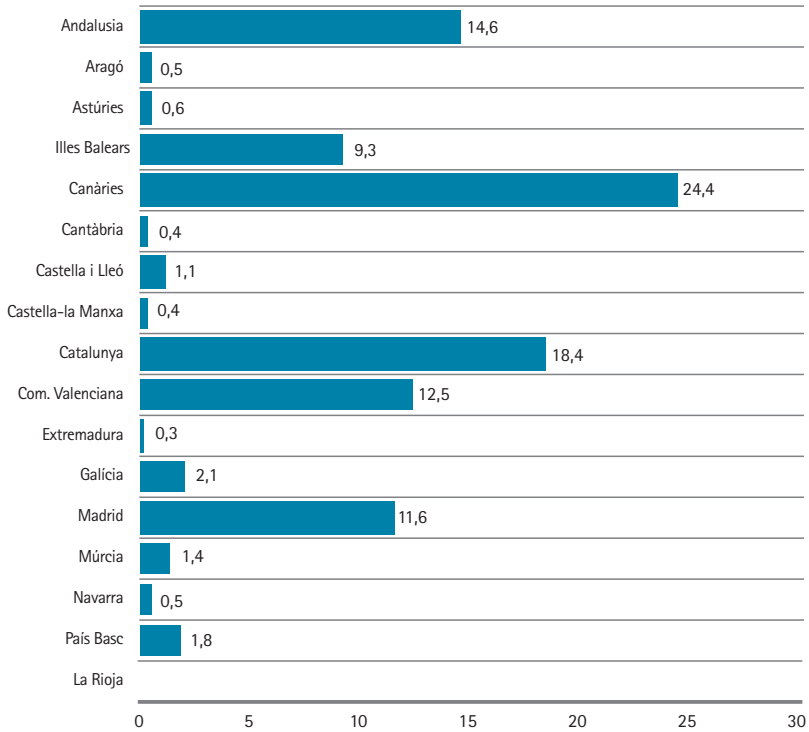
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement de la despesa turística respecte a Espanya per comunitats autònomes (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Gràfic I-6.36.

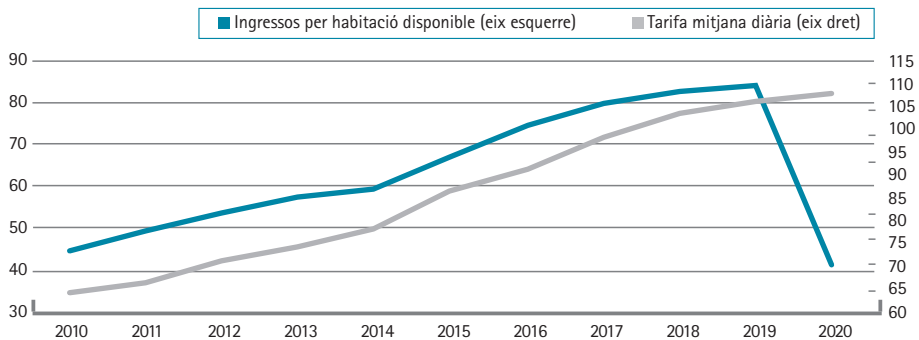
Percentatge de despesa total dels turistes internacionals per comunitat autònoma de destinació principal (2020) (base 100 = Espanya)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Gràfic I-6.37.

Evolució de la rendibilitat (euros) del sector hotelier a les Illes Balears (2010-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'ibestat

QUADRE I-6.12. TARIFA MITJANA DIÀRIA I INGRESSOS PER HABITACIONS DEL SECTOR HOTELER A LES ILLES BALEARS PER TEMPORADA (EUROS) (2019-2020)

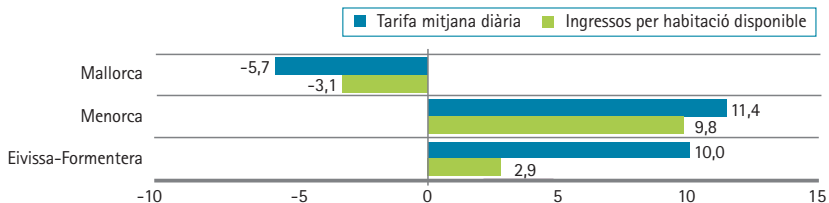
	2019			2020			% de variació 2020-2019		
	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta *	Temporada mitjana baixa	Total	Temporada mitjana alta	Temporada mitjana baixa
Illes Balears									
Tarifa mitjana diària	106,6	109,6	79,5	108,3	124,2	73,3	1,6	13,3	-7,8
Ingressos per habitació disponible	84,6	90,2	49,6	41,3	45,5	33,3	-51,2	-49,6	-32,9
Mallorca									
Tarifa mitjana diària	100,4	103,0	80,5	96,3	110,9	74,9	-4,1	7,7	-7,0
Ingressos per habitació disponible	80,3	85,6	51,1	36,7	38,5	34,8	-54,3	-55,0	-32,0
Menorca									
Tarifa mitjana diària	106,3	108,3	61,2	120,1	128,3	59,0	13,0	18,4	-3,6
Ingressos per habitació disponible	81,1	85,5	28,8	47,5	53,3	21,2	-41,4	-37,7	-26,3
Eivissa-Formentera									
Tarifa mitjana diària	131,5	133,3	70,2	146,8	157,1	67,7	11,6	17,8	-3,6
Ingressos per habitació disponible	104,7	108,8	38,9	54,1	59,4	27,0	-48,3	-45,4	-30,6

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'bestat

* Ponderació de temporada alta sense comptar amb maig ni juny per manca de dades.

Gràfic I-6.38.

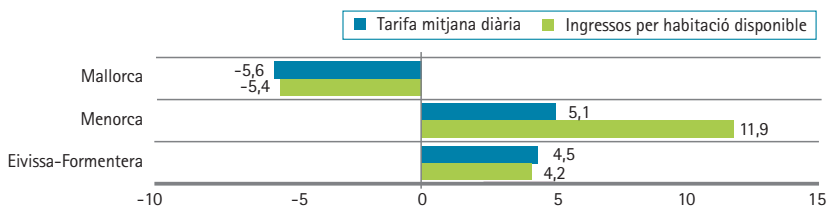
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de la rendibilitat del turisme respecte a les Illes Balears (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'Ibestat

Gràfic I-6.39.

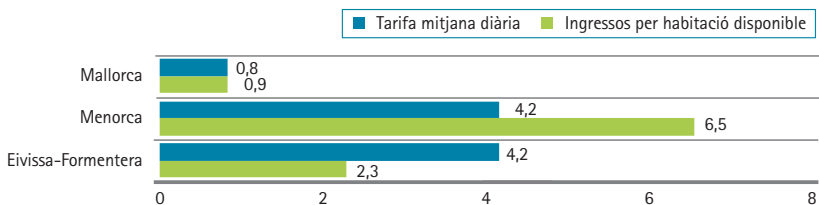
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de la rendibilitat del turisme respecte a les Illes Balears en temporada mitjana alta (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'Ibestat

Gràfic I-6.40.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insulars de la rendibilitat del turisme respecte a les Illes Balears en temporada mitjana baixa (2019-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'Ibestat

QUADRE I-6.13. TARIFA MITJANA DIÀRIA DEL SECTOR HOTELER PER COMUNITATS AUTÒNOMES (EUROS) (2019-2020)

	2019	2020	% variació
Espanya	91,3	81,0	-11,3
Andalusia	88,8	78,9	-11,1
Aragó	59,2	59,9	1,2
Astúries	61,4	68,2	11,2
Illes Balears	106,5	108,3	1,7
Canàries	100,1	103,0	2,9
Cantàbria	74,0	79,2	7,0
Castella i Lleó	57,2	54,7	-4,3
Castella-la Manxa	56,0	52,4	-6,4
Catalunya	100,8	86,2	-14,5
Com. Valenciana	76,8	69,2	-9,9
Extremadura	57,6	55,3	-4,0
Galícia	59,6	57,4	-3,7
Madrid	94,9	73,9	-22,2
Múrcia	63,7	57,9	-9,1
Navarra	67,7	60,8	-10,3
País Basc	92,2	73,3	-20,6
La Rioja	66,2	61,8	-6,6
Ceuta	69,1	60,3	-12,7
Melilla	69,3	60,0	-13,4

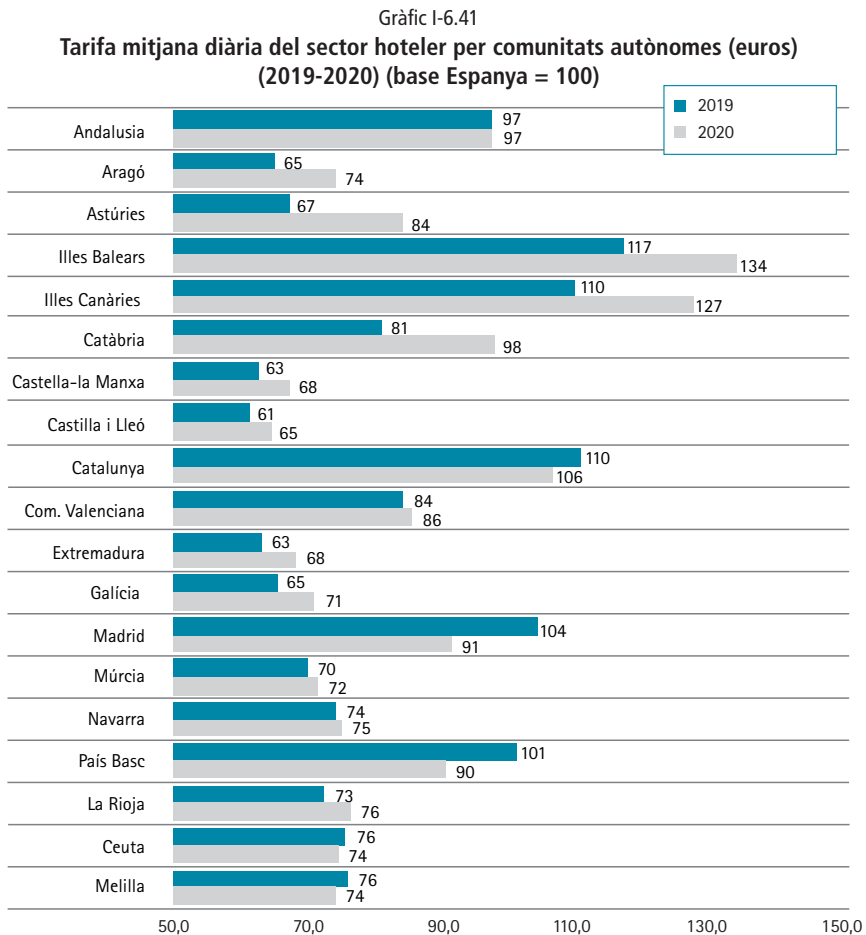
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

6.6.4. EVOLUCIÓ 2010-2020 DE L'ÍNDEX DE PREUS DE L'OFERTA TURÍSTICA

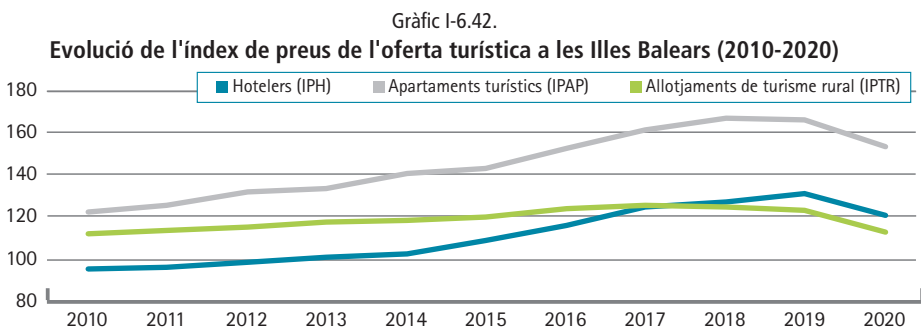
Quant a l'evolució de l'índex de preus per hotels, per apartaments i per allotjaments de turisme rural al llarg de l'any 2020, es pot observar com el descens més elevat s'ha donat als establiments rurals, amb un -8,5 %; seguits dels apartaments, amb un -7,9 %, i dels hotels, amb un -7,7 % (vegeu el quadre IA-6.14

i els gràfics I-6.42, IA-6.9, IA-6.10 i el gràfic IA-6.11).

En relació amb el 2019, cal destacar l'única variació positiva de preus per part dels hotels de dues i tres estrelles de plata, amb un 4,9 % d'augment. A l'altre extrem hi ha la reducció dels preus dels hotels de cinc estrelles (-14,3 %), seguida dels de tres estrelles d'or (-10,2 %), en ambdós casos especialment severa en la temporada mitjana baixa (vegeu el quadre IA-6.15).



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'Ibestat

6.7.

OFERTA

En aquest apartat s'estudia l'oferta d'allotjament, el grau d'ocupació, el tot inclòs i l'oferta complementària.

6.7.1. ESTABLIMENTS

El 2020, hi havia 2.868 establiments turístics a les Balears, cinc establiments més que l'any anterior, que en termes relatius és un 0,2 % més. Per illes, Mallorca en té 1.791; Eivissa, 548; Menorca, 408, i Formentera, 121. Mallorca és l'única illa que presenta una variació negativa respecte a l'any passat, d'un -0,2 %. A Menorca i Eivissa, el nombre d'establiments turístics ha crescut en el darrer any un 1,7 % i un 0,4 %, respectivament. A Formentera el nombre s'ha mantingut estable (vegeu el quadre IA-6.16).

Segons el tipus d'establiment, hi ha 835 hotels i 798 apartaments turístics, la suma dels quals representa més de la meitat del nombre total d'establiments el 2020. Les variacions positives més significatives respecte al 2019 es troben en el turisme d'interior, que passen de 201 a 207 allotjaments (3,0 %) i als hotels apartaments, que augmenta un 2,3 % i és la quarta tipologia d'establiment més nombrosa. Per contra, hi ha una reducció notable de l'oferta d'establiments de residència en hotel (-5,6 %, de 18 a 17 establiments) i als hostals (-1,9 %, de 103 a 101).

6.7.2. PLACES

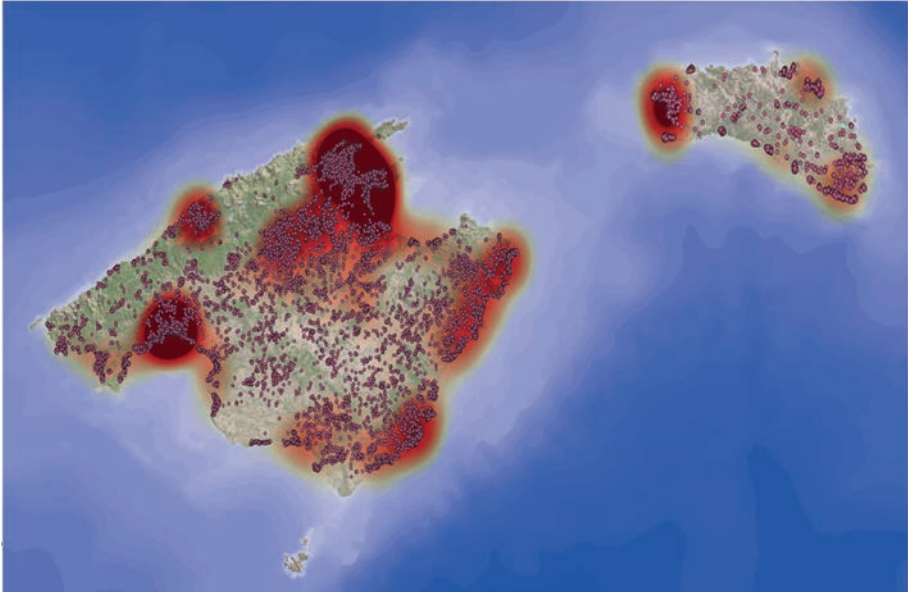
Pel que fa a la quantitat de places turístiques, el 2020 n'hi ha hagut a les Illes Balears un total de 443.705 (un 0,2 % més que el 2019), les quals s'han repartit de la manera següent: 304.710 a Mallorca (un 0,4 % més que el 2019), 77.785 a Eivissa (un 1,4 % menys que l'any anterior), 53.114 a Menorca (un 1,2 % més que el 2019) i 8.096 a Formentera (el mateix nombre de places que l'any anterior) (vegeu el quadre IA-6.17).

De conformitat amb les dades del portal Inside Airbnb, hi ha geolocalitzats 17.732 anuncis a Mallorca i 3.241 a Menorca al mes d'agost de 2020. Cal comentar que un mateix hoste pot publicar més d'un anunci, de manera que a Mallorca hi ha 5.563 hostes i a Menorca en són 1.498. Cada anunci pot tenir fins a una disponibilitat de 365 dies a l'any. Les zones de més concentració de la disponibilitat són la badia de Pollença, la part oest de la badia de Palma i part de la badia d'Alcúdia (vegeu el gràfic I-6.43).

Quant al preu dels anuncis publicats al portal Inside Airbnb, a Mallorca el preu mitjà més alt es dona a un lloguer de propietat completa i arriba als 284 euros. Aquests tipus d'anunci suposen el 89,2 % del total. Quant a les habitacions d'ús privatiu (el 9,2 %), la mitjana queda en 107,21 euros. A Menorca, els anuncis que ofereixen la propietat completa representen el 91,2 % i el preu mitjà (234,23 euros) és lleugerament inferior al de Mallorca. Els anuncis per una habitació d'ús privat són només el 7,6 % del total i el preu mitjà cau fins als 140 euros (vegeu el gràfic I-6.44).

Gràfic I-6.43.

Ubicació dels anuncis d'Airbnb i mapa de calor per dies de disponibilitat a l'agost de 2020



Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Inside Airbnb

Gràfic I-6.44.

Ubicació dels anuncis d'Airbnb i àrea del cercle proporcional al preu a l'agost de 2020



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'Ibestat

Segons la tipologia d'allotjaments, la classificació queda de la manera següent: 228.573 places d'hotel (el 76 % a Mallorca), 99.915 d'hotel apartament (el 80 % a Mallorca) i 77.237 d'apartaments turístics (el 43 % a Mallorca). La resta de places es reparteixen entre les altres categories, cap de les quals no supera les 10.000 places. La variació més significativa respecte al 2019 és en el turisme d'interior, que passa de 2.951 a 3.052 places, la qual cosa representa un augment del 3,4%. Per contra, la variació proporcional negativa més important es dona en hotels residència, amb una pèrdua de 152 places (-6,5%), i totes es perden a Mallorca, amb la qual cosa desapareixen la meitat de les places d'aquesta illa.

6.7.3. GRAU D'OCUPACIÓ

Els resultats d'ocupació de la planta oberta es classifiquen en establiments hotelers, apartaments turístics i establiments de turisme rural. En tots els casos les restriccions a l'activitat hostalera i a la mobilitat han provocat que les xifres del 2020 mostrin

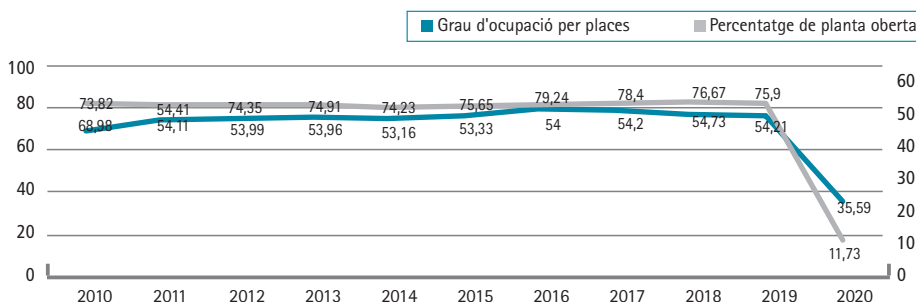
una caiguda important en comparació amb les dades històriques.

Quant als hotels, l'evolució del percentatge de planta oberta al total de les Balears es desploma el 2020 fins a un 11,7%, quan en els darrers deu anys havia superat sempre el 50%. Mallorca és l'illa que té el percentatge més baix, amb un 11,3%, i un empitjorament respecte al 2019 de -45 p. p.; seguida de les Pitiüses, amb un 12,3% i una caiguda respecte al 2019 de -35 punts. Menorca té el percentatge més alt, amb un 14,5% i una reducció respecte al 2019 de -32,7 punts (vegeu el quadre IA-6.18 i els gràfics I-6.45, I-6.46, I-6.47 i I-6.48).

Continuant amb l'anàlisi dels hotels, el percentatge del grau d'ocupació per places cau a les Balears 40 punts, fins a situar-se en el 35,6%. Per illes, Mallorca empitjora 40,3 punts; Menorca, 32,5 punts, i les Pitiüses, 44,3 punts. Les Pitiüses el 2020 tenen el percentatge més baix, amb un 33,7%; seguides de Mallorca, amb un 35,8%, i Menorca, amb un 37,6%.

Gràfic I-6.45.

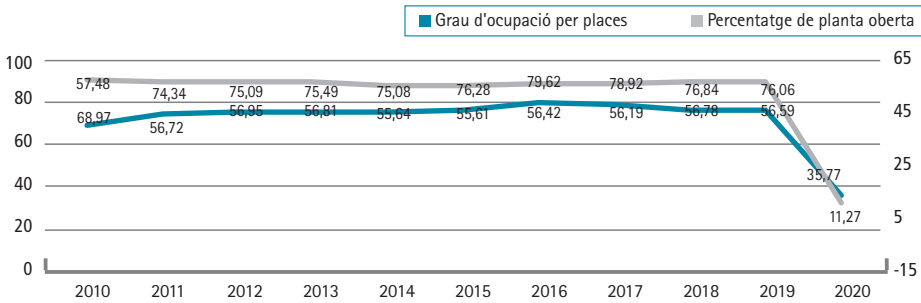
Percentatge de planta oberta i grau d'ocupació de l'oferta hotelera a les Illes Balears (2010-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i l'Ibestat

Gràfic I-6.46.

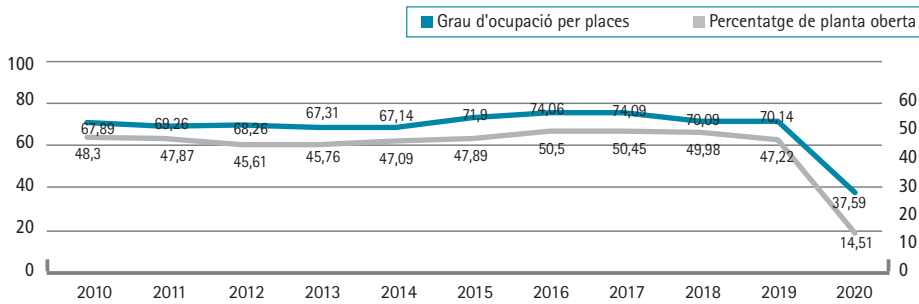
Percentatge de planta oberta i grau d'ocupació de l'oferta hotelera a Mallorca (2010-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i l'Ibestat

Gràfic I-6.47.

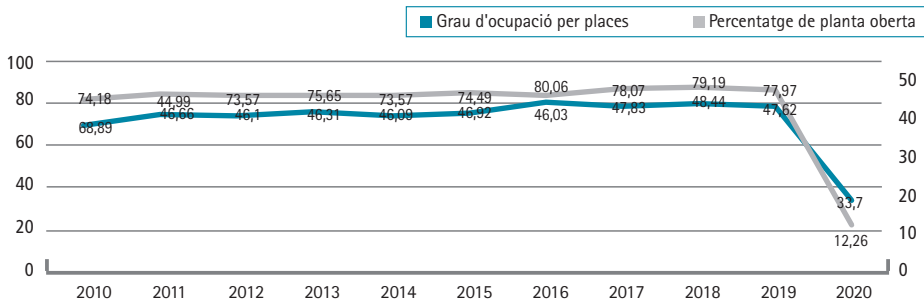
Percentatge de planta oberta i grau d'ocupació de l'oferta hotelera a Menorca (2010-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i l'Ibestat

Gràfic I-6.48.

Percentatge de planta oberta i grau d'ocupació de l'oferta hotelera a Eivissa-Formentera (2010-2020)



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i l'Ibestat

Amb referència als hotels, l'evolució del percentatge de places ocupades sobre les places existents empitjora en el total de les Balears 37 punts. Per illes, Mallorca cau 39 punts; Menorca, 27,6 punts, i les Pitiüses, 33 punts. Menorca és la que té el percentatge més alt del 2020, amb un 5,5 %, seguida de les Pitiüses, amb un 4,1 %, i Mallorca, amb un 4,0 %. Pel que fa als apartaments turístics, es pot consultar l'evolució del grau d'ocupació per aquests conceptes només en el període 2009-2013.

Quant als apartaments de turisme rural, l'evolució el 2020 és semblant a la que es dona per als hotels. La planta oberta empitjora en el total de les Balears 44,3 punts, i, per tant, a cada illa, ja que Mallorca cau 44,5 punts; Menorca, 35,9 punts, i les Pitiüses, 58,1 punts. Amb aquesta caiguda, l'arxipèlag d'Eivissa i Formentera és el que té, el 2020, el percentatge més baix, amb un 32,9 %, seguit de Mallorca, amb un 37,0 %, i de Menorca, amb un 43,7 %.

Continuant amb l'estudi dels apartaments de turisme rural, l'evolució del percentatge del grau d'ocupació per places cedeix a les Balears 21,8 punts. Per illes, Mallorca empitjora 23,5 punts; Menorca cau 13,3 punts, i les Pitiüses cedeixen 14,9 punts. Menorca té, el 2020, el percentatge més alt, amb un 39,6 %, seguida de les Pitiüses, amb un 37 %, i Mallorca, amb un 21,3 %.

Pel que fa als apartaments de turisme rural, l'evolució en el període 2010-2020 del percentatge de places ocupades sobre places existents mostra el daltabaix que s'ha donat a la resta de ràtios i de tipologia d'establiments, tant en el total de les Balears (-28,5 punts) i a cada una de les illes.

Així, el grau del 2020 respecte del 2019 a Mallorca (7,9 %) cau 28,7 punts; en el cas de Menorca (17,3 %), 24,8 punts, i en el de les Pitiüses (12,2 %), 35 punts.

6.7.4. OFERTA COMPLEMENTÀRIA

Les dades de l'oferta complementària que ha recollit l'anuari de l'Observatori de Turisme fan referència a l'oferta de restaurants i bars cafeteria. El 2020, hi havia en total 13.642 establiments i 898.000 places, amb una mitjana de 66 places per establiment. Per tipus de negoci, els bars cafeteria sumen un total de 7.880 establiments, i els restaurants, 5.762. Però si es considera el total de places, els restaurants tenen 479.185 places davant les 418.895 de bars i cafeteries. Això indica una ràtio de places per establiment als restaurants de 83, molt superior a la de bars cafeteria, que és de 53 places per establiment (vegeu el quadre IA-6.19).

En el cas dels bars cafeteria, la variació del nombre d'establiments d'aquest tipus presenta taxes positives a totes les illes, excepte a Formentera (-1,0 %). Destaca l'augment de Mallorca, amb un 0,8 % més d'establiments respecte del 2019. Menorca i Eivissa es troben per davall del mig punt percentual. Pel que fa al nombre de places, es repeteix l'esquema del nombre d'establiments: un 2,4 % a Mallorca, un 0,2 % a Menorca, un 0,9 % a Eivissa i un -3,7 % a Formentera (vegeu el quadre IA-6.20).

Els restaurants perden dinamisme a causa de la crisi de la covid, fet que es reflecteix en les taxes de variació respecte al 2019

pel que fa al nombre d'establiments, amb una taxa mitjana del 0,6%. L'augment més alt té lloc a Eivissa (0,9%), si bé l'altra pitjora cau un 2,2%. Menorca té la variació positiva més baixa (0,2%), mentre que Mallorca presenta una pujada del 0,7%. El nombre de places augmentà el 2020 un 1,2% interanual a les Balears, amb taxes positives a Mallorca (1,1%) i Menorca (0,2%), però sobretot a Eivissa (2,1%). Formentera també cau en aquesta magnitud (-2,2%) (vegeu el quadre IA-6.21).

Quant al turisme de golf, destaca el gran nombre de camps a Mallorca, amb un total de 24. Aquests sumen 396 forats i 1.561 pars. Eivissa en té dos, amb 27 forats i 107 pars. Menorca té un sol camp de 18 forats i 71 pars. Respecte del 2019, aquest camp de golf ha augmentat dos forats. A més, destaca que un dels camps de Mallorca ha incorporat nous metres de barra taronja (vegeu el quadre IA-6.22).

6.8.

EMPRESSES I LOCALS TURÍSTICS

Aquest apartat analitza el nombre d'empreses i locals dedicats a l'activitat turística segons subactivitat econòmica, nivell d'ocupació i per illes.

6.8.1. PER ACTIVITAT ECONÒMICA

El 2020, a les Balears hi havia un total de 18.590 empreses actives en el sector turístic i 22.658 locals. La variació respecte

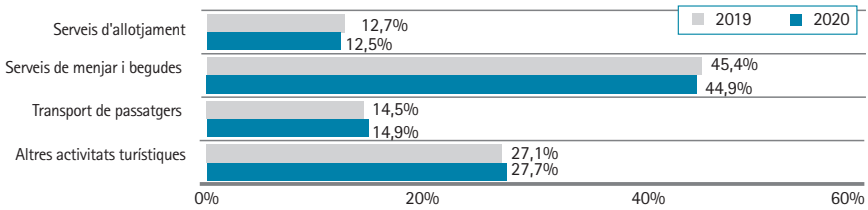
al 2019 ha estat del 2,1% més, tant en el nombre d'empreses com en el nombre de locals.

El gruix tant d'empreses com de locals es concentra en serveis de menjar i begudes, amb 8.354 empreses (45% del total) i 9.677 locals (43%). Així i tot, el subsector que més ha augmentat respecte al 2019 és el de transport de passatgers, amb un 4,7% d'empreses i un 4,3% més de locals. Per contra, els increments més minsos són en el nombre d'empreses de serveis d'allotjament (0,3%) i serveis de menjar i begudes (0,4%), així com en el nombre de locals d'aquesta branca (0,5%) (vegeu el quadre IA-6.23 i els gràfics I-6.49, I-6.50 i I-6.51).

6.8.2. PER ACTIVITAT ECONÒMICA I ESTRATS D'ASSALARIATS

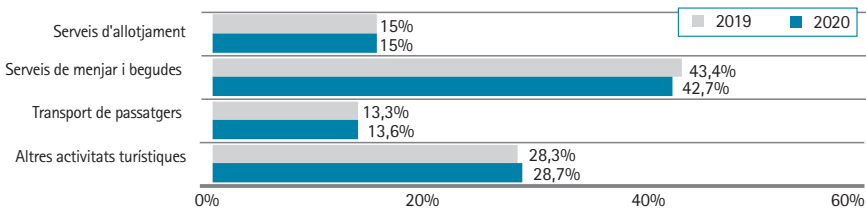
El gruix empresarial en el sector turístic es concentra en empreses de 5 o menys assalariats (88% del total). El nombre d'empreses cau a mesura que acumulen un nombre més alt d'assalariats. Aquesta tendència es repeteix en tots els subsectors. Pel que fa als locals turístics, es repeteix el mateix esquema: la immensa majoria (87%) tenen 5 o menys empleats. Les taxes més elevades de variació respecte al 2019 es troben en empreses de 200 a 499 assalariats (21,0 punts per sobre de la mitjana), i en relació amb els locals, el creixement diferencial més gran es dona en la forquilla dels 50 als 99 assalariats (9,2 punts) (vegeu el quadre IA-6.24 i els gràfics I-6.52, I-6.53 i I-6.54).

Gràfic I-6.49
Percentatge d'empreses actives en el sector turístic a les Illes Balears per activitat econòmica (2019-2020)



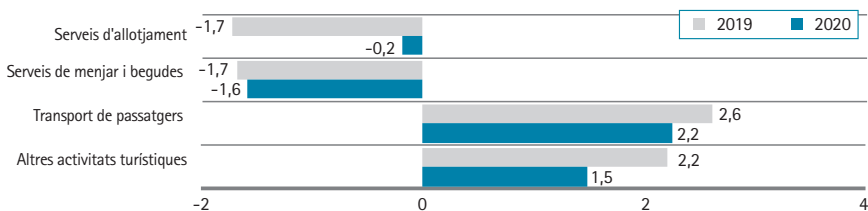
Font: lbestat a partir de dades de l'INE

Gràfic I-6.50.
Percentatge de locals actius en el sector turístic a les Illes Balears per activitat econòmica (2019-2020)



Font: lbestat a partir de dades de l'INE

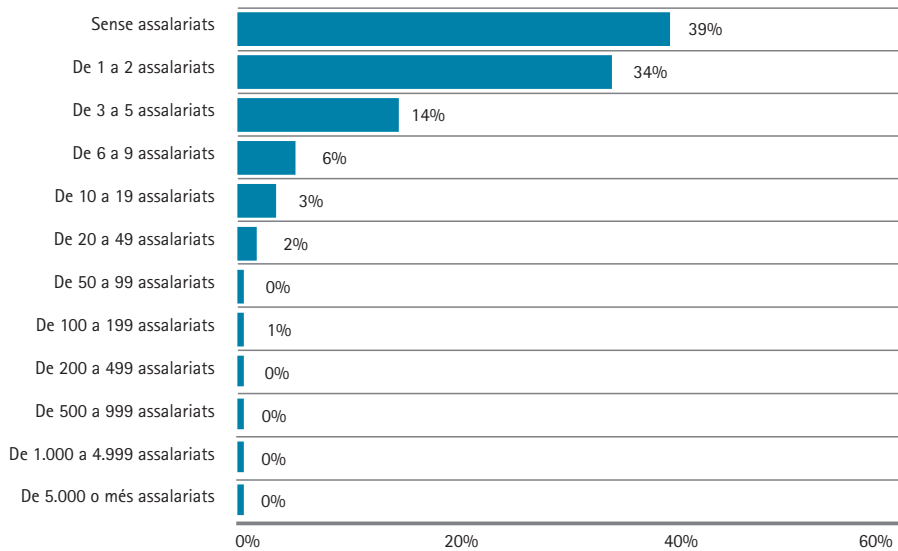
Gràfic I-6.51.
Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement de les empreses i locals actius en el sector turístic a les Illes Balears respecte al total per activitat econòmica (2019-2020)



Font: lbestat a partir de dades de l'INE

Gràfic I-6.52.

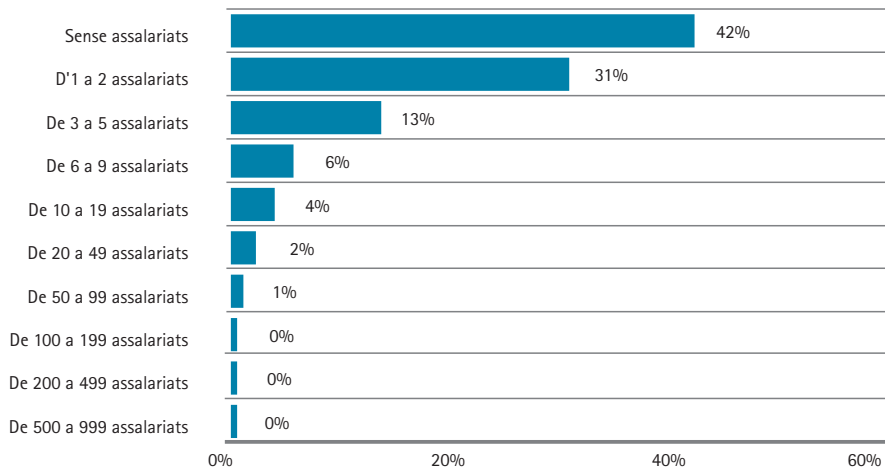
Empreses actives en el sector turístic a les Illes Balears per estrat d'assalariats (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE

Gràfic I-6.53.

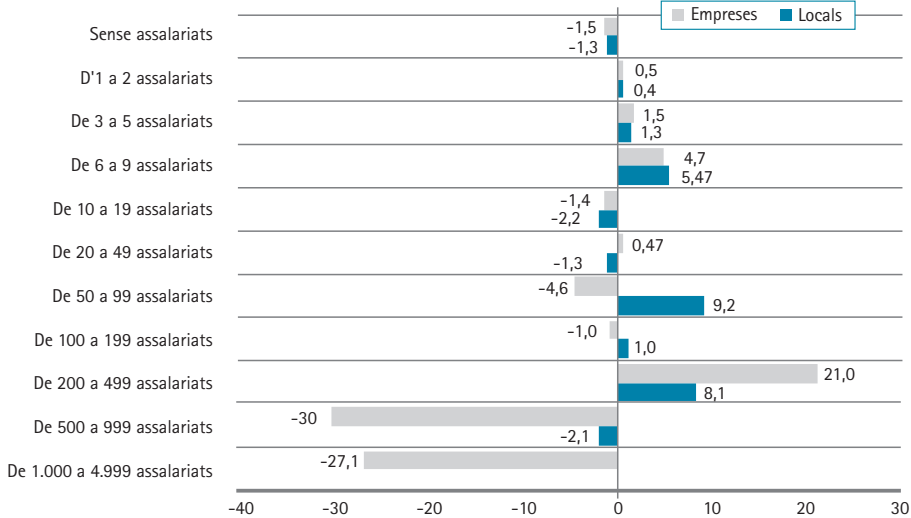
Locals actius en el sector turístic a les Illes Balears per estrat d'assalariats (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE

Gràfic I-6.54.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement de les empreses i dels locals actius en el sector turístic a les Illes Balears respecte al total per estrats d'assalariats (2019-2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE

6.8.3. PER ACTIVITAT ECONÒMICA I PER ILLES

Si se centra l'atenció en l'activitat econòmica per illes, es pot observar una composició sectorial molt similar pel que fa al nombre d'empreses: les empreses del sector de serveis representen de mitjana un 76 % del total de companyies a les Balears, amb un màxim del 83 % a Formentera i un mínim del 72 % a Menorca.

Les empreses del sector turístic són el 26 % del total a les Balears. Aquesta dada és del 25 % a Mallorca i a Menorca, del 30 % a Eivissa i del 44 % a Formentera. Entre les empreses turístiques, dominen les que proveeixen serveis de menjar i begudes (15 % a les Balears i Eivissa; 14 % a Mallorca i a

Menorca, i 19 % a Formentera) (vegeu el quadre IA-6.25 i els gràfics I-6.55, I-6.56, I-6.57, I-6.58, I-6.59 i I-6.60).

6.9.

OCUPACIONS I CONTRACTACIONS LABORALS EN EL SECTOR TURÍSTIC

6.9.1. OCUPACIONS EN HOSTALERIA I RESTAURACIÓ

Així com les restriccions a l'economia per motius sanitaris han afectat l'activitat turística, també l'ocupació en aquesta branca ha estat força sacsejada. La mitjana anual de l'ocupació total ha arribat als 77.815

treballadors, fet que suposa un descens del 24,85 % respecte a l'any anterior. D'aquests ocupats, 65.735 són assalariats, amb un decreixement del 27,8 %, i 12.080 autònoms, amb un descens del 3,7 %.

La restauració ha acumulat una mitjana anual de 41.572 ocupats, una cinquena part menys que el 2019. Els altres 36.243 ocupats han estat del subsector de l'hostalatge, que ha caigut un 28,9 %.

La distribució entre assalariats i autònoms també presenta diferències significatives, que s'han incrementat amb la crisi de la covid. Pel que fa a la restauració, 10.702 són autònoms (25,7 %), mentre que en l'hostalatge només ho són 1.378 persones (3,8 %).

Quant a l'estacionalitat dels ocupats, la ràtio entre el mes d'ocupació més baixa i el de més ocupació se situa en el conjunt del sector de restauració i hostalatge en un 36 %; en restauració, un 52 %, i en hostalatge, un 21 % (vegeu el quadre IA-6.26).

6.9.2. VINT OCUPACIONS MÉS CONTRACTADES EN EL SECTOR TURÍSTIC

L'any 2020, les quatre ocupacions més contractades en el sector turístic coincideixen amb les del 2019, però amb uns nivells molt inferiors. Per ordre, són: els cambriers (24.382), els ajudants de cuina (7.073), els cuiners (6.971) i el personal de neteja (5.929). Per variacions respecte a l'any anterior, totes vint ocupacions tenen un nivell de contractació inferior al del 2019. On hi ha la variació menys negativa és en els conductors de motocicletes i ciclomotors (-16,4 %). A l'altre extrem, destaquen

els empleats d'agències de viatges, que, tot i haver caigut un 91,9 %, s'entra dintre de les vint ocupacions amb més contractació el 2020 del sector turístic (vegeu el quadre IA-6.27).

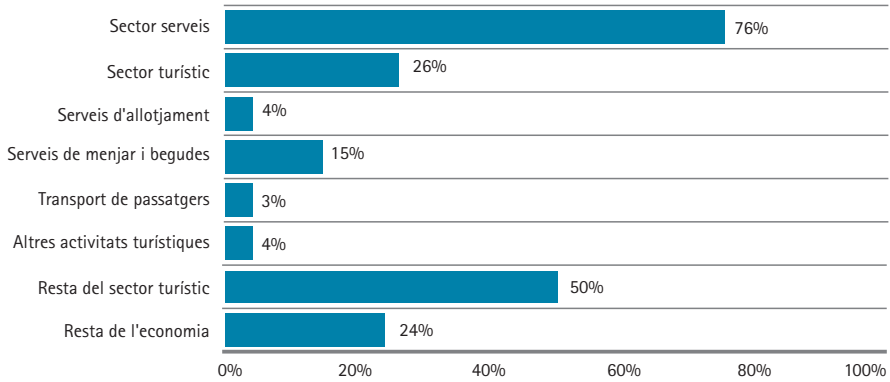
6.9.3. CONTRACTACIONS TURÍSTIQUES PER ACTIVITAT ECONÒMICA

Les activitats descrites per la CNAE-09 relacionades amb el sector turístic són: serveis d'allotjament, agències de viatges i serveis de menjars i begudes. A totes aquestes ha afectat considerablement la davallada de l'activitat turística esdevinguda el 2020. En el conjunt de les Balears, l'ocupació més elevada ha estat en l'activitat de serveis de menjars i begudes, amb un total de 38.057 contractes i un decrement del 62,4 % interanual. En segon lloc, hi ha els serveis d'allotjament, amb 18.423 contractes, que baixen un 77,8 % amb referència al 2019. En tercer lloc, hi ha les agències de viatges, que sumen 870 relacions laborals, un total que ha caigut un 89,9 %.

Per illes, totes segueixen el mateix patró que el global balear, tot i que hi ha diferències en les intensitats de les taxes negatives respecte a l'any 2019. A Mallorca, els contractes per serveis d'allotjament han disminuït un 79,0 %, mentre que les agències de viatges han patit una davallada del 90,1 %. A Menorca i les Pitiüses, els contractes en agències de viatges presenten taxes menys negatives, tot i que arriben al -88,6 % i -86,5 %, respectivament. A Menorca i les Pitiüses, la taxa menys negativa es troba en els serveis de menjars i begudes, amb variacions del -57,1 % i -60,3 %, respectivament (vegeu el quadre IA-6.28).

Gràfic I-6.55.

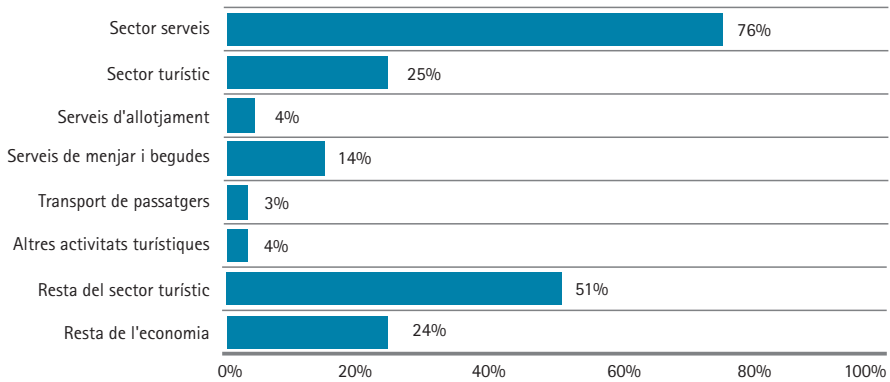
Empreses d'alta a la Seguretat Social a les Illes Balears per sector d'activitat (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic I-6.56.

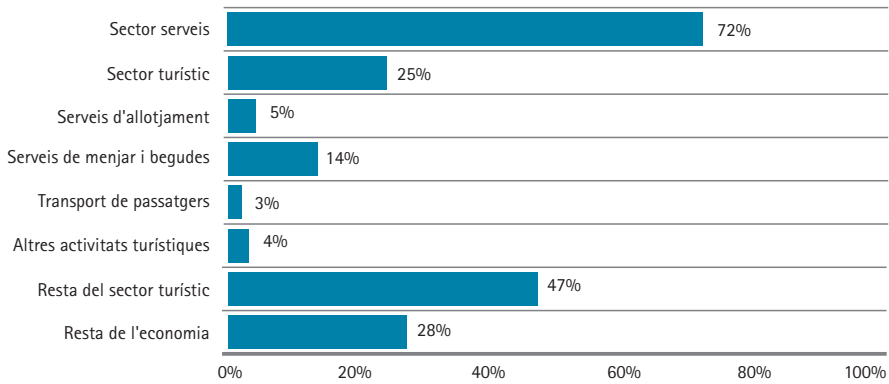
Empreses d'alta a la Seguretat Social a Mallorca per sector d'activitat (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic I-6.57.

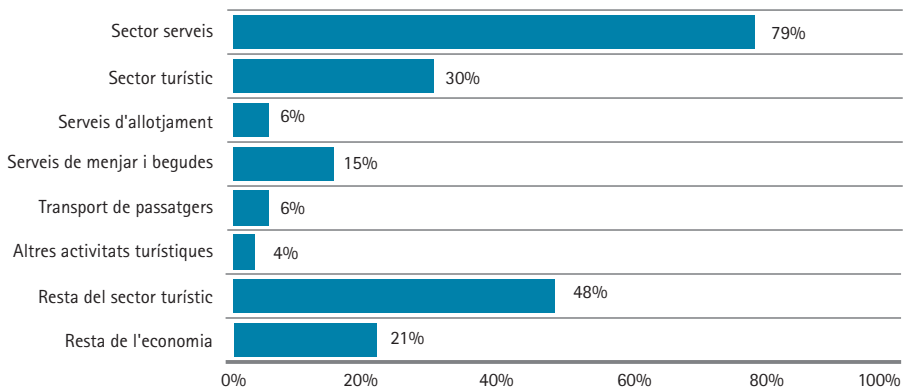
Empreses d'alta a la Seguretat Social a Menorca per sector d'activitat (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic I-6.58.

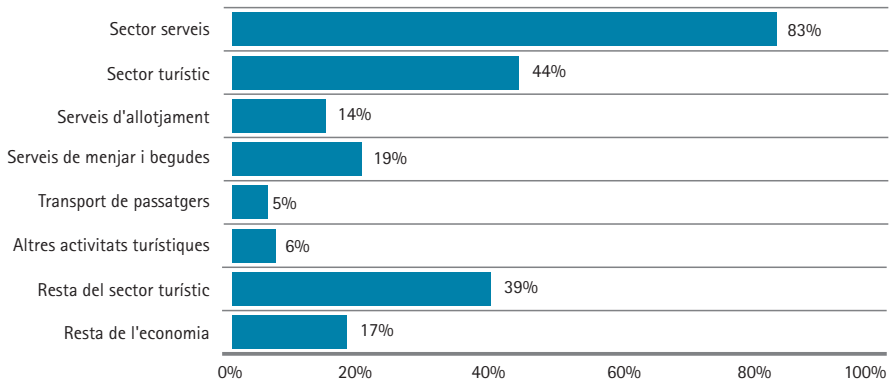
Empreses d'alta a la Seguretat Social a Eivissa per sector d'activitat (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic I-6.59.

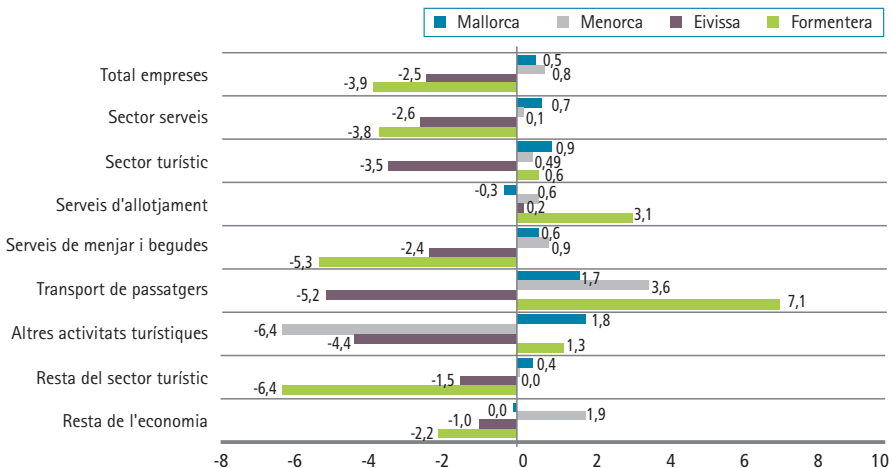
Empreses d'alta a la Seguretat Social a Formentera per sector d'activitat (2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic I-6.60.

Diferències en punts percentuals de les taxes de creixement insular de les empreses d'alta a la Seguretat Social respecte a les Illes Balears per sector d'activitat (2019-2020)



Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de la Seguretat Social

GRÀFICS EXTRES

Quadre IA-6.8. Enquesta d'ocupació hotelera a les Illes Balears per concepte, illa i categoria (2019-2020)